Załącznik do projektu Stanowiska Negocjacyjnego Samorządu Województwa Dolnośląskiego

Urząd Marszałkowski
Województwa Dolnośląskiego
Lipiec 2014 r.

Obszar tematyczny: transport

Obszar tematyczny: Transport - drogi
Przedsięwzięcie nr 1

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Budowa drogi ekspresowej S5 : Wrocław – Kłodzko**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	GDDKiA
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Długość ok. 75 km, klasa drogi GP (przekrój 2x2), odcinek od Magnic do Kłodzka. Przedmiotowe przedsięwzięcie stanowi kontynuację budowy nowego połączenia drogowego S-8 i AOW.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014 - 2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Województwo dolnośląskie, powiat kłodzki, ząbkowicki, dzierżoniowski, wrocławski
6. Stan prac przygotowawczych	Opracowano dokument „Analiza kierunków rozwoju podstawowego układu drogowego województwa dolnośląskiego ze szczególnym uwzględnieniem obszaru lokującego się pomiędzy Wrocławiem, Jelenią Górą oraz Kłodzkiem”
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	4 000 000 000
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	budżet państwa (GDDKiA) środki z UE (POIiŚ)
9. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe	S-5 odcinek Wrocław – Poznań (w realizacji)

Obszar tematyczny: Transport - drogi
Przedsięwzięcie nr 2

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Obwodnica Głogowa w ciągu DK 12 wraz z nową przeprawą mostową**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	GDDKiA
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Klasa techniczna drogi GP 1/2, kategoria ruchu KR5, prędkość projektowa 80 km/h, długość (16-20 km w zależności od wariantu), szerokość jezdni 7 m, szerokość pasa ruchu 3,5 m, szerokość opasek zewnętrznych2 x 0,7 m, szerokość obustronnego pobocza bitumicznego 2 m, obciążenie 115 kN/oś. Konieczna budowa mostu przez Odrę w okolicach Głogowa. Wybudowanie obwodnicy umożliwi wzrost poziomu bezpieczeństwa, zwiększenie przepustowości, wyeliminowanie ruchu tranzytowego z centrum miasta.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2015-2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Województwo dolnośląskie, powiat głogowski, gmina Głogów
6. Stan prac przygotowawczych	Wykonane Studium Korytarzowe. 3 warianty: Pn o długości 16,1 km, Pn o długości 16,4 km, Pd o długości 19,9 km

	Trwają prace przedprojektowe
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	550 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	budżet państwa (GDDKiA) środki z UE (POIiŚ)
9. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe	Budowa S-3: Nowa Sól – Legnica – Bolków (DI)

Obszar tematyczny: Transport - drogi
Przedsięwzięcie nr 3

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Budowa łączników aglomeracyjnych między drogą ekspresową S3 a aglomeracją Wałbrzyską oraz Jeleniogórską wraz z dokończeniem południowej obwodnicy Jeleniej Góry**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	GDDKiA
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Łącznik S-3 – Wałbrzych - budowa drogi o długości ok. 25 km Łącznik S-3 – Jelenia Góra - budowa/przebudowa drogi o długości ok. 30 km Południowa Obwodnica Jeleniej Góry
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2015-2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	województwo dolnośląskie, powiat wałbrzyski, kamiennogórski, jeleniogórski, jaworski, gmina Wałbrzych i Jelenia Góra
6. Stan prac przygotowawczych	b.d.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	500 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	budżet państwa (GDDKiA) środki z UE (PO IiŚ)
9. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe	Budowa S-3: Nowa Sól – Legnica – Bolków (DI) Budowa S-3 na odcinku Bolków – Kamienna Góra – Lubawka - granica państwa (DI)

Obszar tematyczny: Transport - drogi
Przedsięwzięcie nr 4

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Budowa obwodnicy Wałbrzycha w ciągu drogi krajowej nr 35 oraz budowa obwodnicy Świdnicy wraz z modernizacją drogi krajowej nr 35 na odcinku Słotwina - Świebodzice**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	GDDKiA
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	**Obwodnica Wałbrzycha:** Klasa techniczna drogi G, kategoria ruchu KR5, prędkość projektowa 60 km/h, prędkość miarodajna 70 km/h, długość 5,9 km, szerokość jezdni 2 x 7,5 m, szerokość pasa ruchu 5,5 m, szerokość opaski zewnętrznej 0,5 m, szerokość pasa dzielącego 3,0 – 9,0 m, szerokość pobocza gruntowego 1,8 m, spadek poprzeczny jezdni na prostej jednostronny 2%, spadki

	poprzeczne na łukach 2 – 4,5%, skrajnia pionowa 4,6 m. Wybudowanie obwodnicy umożliwi wzrost poziomu bezpieczeństwa, zwiększenie przepustowości, wyeliminowanie ruchu tranzytowego z centrum miasta. **Obwodnica Świdnicy:** Klasa techniczna drogi GP, kategoria ruchu KR5, prędkość projektowa 100 km/h, długość 13,667 km, szerokość jezdni 2 x 7 m , szerokość pasa ruchu 3,5 m, szerokość pasa dzielącego 5 m (w tym opaski 2 x 0,5 m), pobocze gruntowe 2 x 1,5 m, obciążenie 115 kN/oś. Wybudowanie obwodnicy wpłynie na wzrost poziomu bezpieczeństwa, zwiększenie przepustowości, wyeliminowanie ruchu tranzytowego z centrum miasta, zapewni lepszą obsługę przyległych terenów. Modernizacja drogi krajowej nr 35 na odcinku Słotwina – Świebodzice, długość ok. 10 km.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2015-2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	1. Województwo dolnośląskie, powiat wałbrzyski, gmina Wałbrzych 2. Województwo dolnośląskie, powiat świdnicki, miasto i gmina Świdnica
6. Stan prac przygotowawczych	1. Wykonana dokumentacja, uzyskana decyzja ZRID 2. Koncepcja Programowo-Przestrzenna, Studium Techniczno-ekonomiczne, Decyzja środowiskowa
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	1. 200 000 000 PLN 2. 400 000 000 PLN **SUMA: 600 000 000 PLN**
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	1. Środki JST (Prezydent Wałbrzycha) w granicach mnpp Wałbrzych, Budżet państwa (GDDKiA) poza granicami mnpp Wałbrzych, środki z UE (POIiŚ) 2. Budżet państwa (GDDKiA), środki z UE (POIiŚ)
9. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe	Budowa łącznika aglomeracyjnego między drogą ekspresową S3 a aglomeracją Wałbrzyską Budowa Małej Obwodnicy Świdnicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 382

Obszar tematyczny: Transport - drogi
Przedsięwzięcie nr 5

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Zwiększenie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, na terenie Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Gmina Wrocław
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Projekt obejmuje następujące przedsięwzięcia: **1. Budowa Alei Wielkiej Wyspy we Wrocławiu** W ramach inwestycji powstanie odcinek drogi o przybliżonej długości 3,5 km łączący drogę krajową nr 94 (węzeł ul. Krakowskiej/Armii Krajowej) z ul. Mickiewicza we Wrocławiu wraz z dwoma przeprawami mostowymi przez rzekę Odrę i Oławę. Obejmie w szczególności budowę jezdni projektowanej trasy klasy Z (1x2), przebudowę wlotów istniejących ulic i dróg bocznych krzyżujących się z inwestycją, budowę dróg obsługujących tereny przyległe, ciągów pieszych oraz rowerowych, obiektów inżynierskich (w tym m.in. most nad rzeką Oławą o przybliżonej dł.340 m, most nad rzeką Odrą o dł. 360 m), skrzyżowań oraz realizację

	niezbędnej infrastruktury towarzyszącej inwestycji. Przedmiotowa inwestycja, będąca elementem tworzenia ringu komunikacyjnego wokół Wrocławia, stanowi element układu podstawowego tworzącego szkielet funkcjonowania układu drogowego Miasta Wrocławia, umożliwiającego alternatywne prowadzenie ruchu o charakterze regionalnym oraz miejskim, z uwzględnieniem jako priorytetowego, połączenia z A4 – w sieci TEN-T, m.in. poprzez stworzenie całkiem nowej przeprawy mostowej przez rzeki Odrę i Oławę. **2. Budowa Osi Zachodniej we Wrocławiu w ciągu drogi krajowej nr 94** Projekt zakłada budowę drogi tzw. Osi Inkubacji o długości ok. 5,7 km oraz budowę Alei Stabłowickiej na odcinku od skrzyżowania z Osią Inkubacji do ul. Kosmonautów o długości ok. 2,2 km w układzie jednojezdniowym, skrzyżowaniami skanalizowanymi oraz typu rondo, z przeprawą mostową przez rzekę Bystrzycę oraz przebudowę ul. Kosmonautów w ciągu drogi krajowej nr 94 na odcinku ok. 2 km. Ponadto projekt zakłada budowę Alei Stabłowickiej na odcinku od skrzyżowania z Osią Inkubacji do ul. Granicznej o długości ok. 1,6 km w układzie jednojezdniowym, z niezbędnymi obiektami inżynierskimi. Wpięcie nowej drogi do ul. Średzkiej jeszcze przed osiedlem Leśnica pozwala skierowanie ruchu tranzytowego z drogi krajowej nr 94 na trasę omijającą osiedle Leśnica i doprowadzenie go do ul. Granicznej, dochodzącej do Autostradowej Obwodnicy Wrocławia. Realizacja przedsięwzięcia stanowi również niezwykle istotny element w zakresie rozwoju konkurencyjności gospodarki poprzez usprawnienie połączenia Miasta Wrocławia – stolicy Dolnego Śląska, w szczególności z obszarem Zagłębia Miedziowego (KGHM Polska Miedź S.A), będącego liderem gospodarczym w skali regionu i kraju,
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2015 – 2018
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Gmina Wrocław
6. Stan prac przygotowawczych	1. Został opracowany Projekt Funkcjonalno-Użytkowy oraz została wydana decyzja środowiskowa. 2. Zadanie posiada część wymaganych pozwoleń i uzgodnień w tym decyzję ZRID dla odcinka I od ul. Granicznej do ul. Osinieckiej, decyzje środowiskowe dla wszystkich trzech odcinków. Decyzje ZRID dla pozostałych dwóch odcinków będzie pozyskiwać wykonawca wyłoniony w ramach przetargu ogłoszonego w trybie zaprojektuj i zbuduj.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	1. 350 000 000 PLN 2. 395 996 000 PLN **Suma: 745 996 000**
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	1. Środki UE (POIiŚ) Wartość dofinansowania: 85% od kwoty netto – ok. 240 000 000 zł; Wkład własny: 110 000 000 PLN 2. Środki UE (POIiŚ) Wartość dofinansowania: 85% od kwoty netto – ok. 273 655 772 PLN Wkład własny: 122 340 228 PLN

Obszar tematyczny: Transport - drogi
Przedsięwzięcie nr 6

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Budowa obwodnic Milicza i Trzebnicy w ciągu drogi krajowej nr 15**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	GDDKiA
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Budowa małej obwodnicy Trzebnicy stanowiącej łącznik dróg krajowej nr 5 i 15 spowoduje wyprowadzenie ruchu tranzytowego, w tym ciężarowego z centrum Trzebnicy i skierowanie do drogi krajowej nr 5 i planowanej S5. Budowa zachodniej obwodnicy Milicza spowoduje wyprowadzenie ruchu tranzytowego, w

	tym ciężarowego z centrum Milicza
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2015-2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Województwo dolnośląskie, powiat trzebnicki, gmina Trzebnica Województwo dolnośląskie, powiat milicki, gmina Milicz
6. Stan prac przygotowawczych	**Obwodnica Trzebnicy:** wykonana Koncepcja Programowa dla klasy technicznej drogi G, nie uzyskano akceptacji GDDKiA w Warszawie, wymagane jest nowe opracowanie z dostosowaniem do klasy GP oraz dalsze stadia dokumentacji **Obwodnica Milicza:** b.d.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	210 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	budżet państwa (GDDKiA) środki z UE (POIiŚ)
9. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe	Budowa drogi ekspresowej S5 : Wrocław – Poznań (DI)

LISTA PROJEKTÓW DROGOWYCH UJĘTYCH W DOKUMENCIE IMPLEMENTACYJNYM				
Lp.	**Tytuł przedsięwzięcia priorytetowego (lub grupy przedsięwzięć) ujętych w Dokumencie Implementacyjnym**	**Nazwa projektu w Dokumencie Implementacyjnym**	**Wartość**	**Źródło finansowania**
1	Modernizacja jezdni południowej A18 Olszyna-Golnice, wraz z węzłem na wysokości Olszyny	Olszyna– Golnice	1 389 110 000	PO IŚ
2	Dokończenie budowy drogi S5 : Gniezno- Poznań – Wrocław (A8) – Boboszów (granica Państwa) **(PZ)**[2] - *Budowa drogi ekspresowej S5 : **Wrocław – Poznań** (węzeł Widawa, Kryniczno, Trzebnica, Prusice, Krościna, Żmigród, Żmigródek, Korzeńsko – granica województwa)*	Poznań-Wrocław	6 154 840 000	PO IŚ
3	Dokończenie budowy drogi ekspresowej S3: Nowa Sól – Legnica – Bolków **(PZ)**[3]	Sulechów-Legnica	4 969 480 000	PO IŚ
4	Budowa drogi S3: Bolków - Kamienna Góra – Lubawka – granica państwa **(PZ)**[4]	Legnica– Lubawka	4 074 680 000	PO IŚ

Obszar tematyczny: Transport - KOLEJ
Przedsięwzięcie nr 1

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Rewitalizacja linii kolejowej Ostrów Wielkopolski – Grabowno Wielkie**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Wykonanie niezbędnych prac rewitalizacyjnych, poprawa nawierzchni torowej, likwidacja miejscowych ograniczeń prędkości, skrócenie czasu przejazdu, poprawa bezpieczeństwa i likwidacja zagrożeń eksploatacyjnych na przejazdach kolejowych. Linia na odcinku Grabowno Wielkie Międzybórz Sycowski znajduje się na obszarze woj. dolnośląskiego, pozostała cześć linii na obszarze woj. wielkopolskiego.

4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2015-2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	województwo dolnośląskie/województwo wielkopolskie
6. Stan prac przygotowawczych	b.d.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	246 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki UE POIŚ, Budżet Państwa (wkład własny PKP PLK S.A.)
9. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe	Rewitalizacja linii kolejowej nr 281 Oleśnica/Łukanów – Krotoszyn – Jarocin – Września – Gniezno (DI) Modernizacja linii kolejowej nr 143 Wrocław- Oleśnica – Namysłów (DI)

Obszar tematyczny: Transport - kolej
Przedsięwzięcie nr 2

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Zakończenie rewitalizacji linii kolejowej nr 274 łączącej Wrocław, Wałbrzych i Jelenia Górę, na odcinku Jelenia Góra – Zgorzelec wraz z elektryfikacją odcinka Lubań – Zgorzelec oraz opracowaniem dokumentacji jej przebiegu w nowym korytarzu komunikacyjnym na odcinku Jaworzyna Śląska – Sędzisław**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Dokończenie rewitalizacji linii kolejowej łączącej Wrocław, Wałbrzych i Jelenia Górę. Do dokończenia pozostało ok. 70-80 km torów. Dodatkowo proponuje się opracowanie dokumentacji w jej nowym przebiegu, tj. korytarzu komunikacyjnym na odcinku Jaworzyna Śląska – Sędzisław. Jest to niezwykle istotna linia łącząca obszary wykluczone i poprzemysłowe z obszarami funkcjonowania stref ekonomicznych oraz umożliwiająca dotarcie do obszarów o wybitnych walorach krajobrazowych i kulturowych, ze szczególnym uwzględnieniem pełnionych funkcji uzdrowiskowych. W chwili obecnej toczą się prace rewitalizacyjne linii 274 na odcinku Wrocław-Jelenia Góra, jednak docelowo powinny być przeprowadzone także na odcinku Jelenia Góra – Zgorzelec, umożliwiając tym samym przywrócenie ruchu pociągów międzynarodowych z kierunku Drezna i Berlina w rejon kotliny jeleniogórskiej.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2015-2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	województwo dolnośląskie
6. Stan prac przygotowawczych	rewitalizacja linii 274 w trakcie realizacji
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	340 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki UE POIŚ, Budżet Państwa (wkład własny PKP PLK S.A.)
9. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe	Elektryfikacja linii kolejowej E-30 na odcinku Węgliniec – Zgorzelec – gr. państwa wraz z mostem na Nysie Łużyckiej (DI)

Obszar tematyczny: Transport - kolej
Przedsięwzięcie nr 3

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Rewitalizacja wraz z elektryfikacją linii kolejowej nr 137 na odcinku Kamieniec Ząbkowicki – Legnica wraz z budową łącznicy w rejonie stacji Jaworzyna Śląska umożliwiającej bezkolizyjny przejazd z linii nr 137 w kierunku Wrocławia oraz powiązanie linii kolejowej nr 289 z linią kolejową nr 14 poprzez budowę linii kolejowej Lubin-Polkowice –Głogów**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	**1. Linia kolejowa nr 137 na odcinku Kamieniec Ząbkowicki – Legnica:** Rewitalizacja wraz z elektryfikacją linii nr 137 na odcinku Kamieniec Ząbkowicki – Legnica budowa łącznicy rejonie stacji Jaworzyna Śląska umożliwiający bezkolizyjny przejazd z linii nr 137 w kierunku Wrocławia 2. **Linia kolejowa Lubin-Polkowice –Głogów:** Inwestycja w ramach kolei aglomeracyjnej LGOM
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2015-2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	województwo dolnośląskie
6. Stan prac przygotowawczych	b.d.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	1. 350 000 000 PLN 2. 400 000 000 PLN **SUMA: 750 000 000 PLN**
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki UE POIŚ, Budżet Państwa (wkład własny PKP PLK S.A.)
9. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe	Rewitalizacja linii kolejowej nr 274 Wrocław – Jelenia Góra Modernizacja linii kolejowej E-30 Wrocław – Legnica – Zgorzelec – gr. Państwa Modernizacja linii kolejowej nr 279 Legnica – Lubin – Rudna Gwizdanów (DI) Modernizacja linii kolejowej nr 273 Wrocław Główny – Szczecin Główny (DI)

Obszar tematyczny: Transport - kolej
Przedsięwzięcie nr 4

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Rewitalizacja wraz z elektryfikacją linii kolejowej nr 141 na odcinku Kępno - Oleśnica**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Wykonanie niezbędnych prac remontowych/modernizacyjnych, poprawa nawierzchni torowej, poprawa bezpieczeństwa i likwidacja zagrożeń eksploatacyjnych na przejazdach kolejowych.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2015-2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	województwo dolnośląskie/województwo wielkopolskie
6. Stan prac przygotowawczych	b.d.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	100 000 000 PLN

8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki UE POIŚ, Budżet Państwa (wkład własny PKP PLK S.A.)
9. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe	Modernizacja linii kolejowej nr 143 na odcinku Wrocław – Oleśnica – Bierutów – Namysłów (DI)

Obszar tematyczny: Transport - kolej
Przedsięwzięcie nr 5

1. Tytuł projektu	**Modernizacja linii kolejowych w ciągu CETC-ROUTE65**
2. Nazwa celów Założeń Strategii	Poprawa poziomu spójności i dostępności terytorialnej Polski Zachodniej w układzie międzywojewódzkim
3. Okres realizacji (rok – rozpoczęcie – zakończenie)	2014 – 2020
4. Opis projektu (zakres)	Modernizacja linii kolejowej C-E 59 (AGTC) relacji Szczecin - Kostrzyn – Wrocław – Międzylesie, w tym przywrócenie dopuszczalnej prędkości technicznej minimum 120 km/h. Modernizacja linii kolejowej E59 (AGC) relacji Świnoujście (z odgałęzieniem na Szczecin Główny) – Poznań – Wrocław i E30 Wrocław – Opole - Kędzierzyn Koźle, w tym perspektywiczne wprowadzenie dopuszczalnej prędkości technicznej 160 – 200 km/h.
5. Uzasadnienie celu projektu	Wskazane linie kolejowe stanowią element trasy tranzytowej północ-południe łączącej porty morskie w Szczecinie i Świnoujściu, Zieloną Górę/Poznań, Wrocław, Opole ze Śląskiem zapewniając możliwie najkrótsze i najbardziej dogodne połączenie kolejowe dla Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego z portami położonymi u ujścia Odry. Projekt stanowi komponent kolejowy Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego CETC – ROUTE65 i jest ważnym elementem realizacji polityki transportowej, ukierunkowanej na stworzenie zintegrowanego systemu transportowego w postaci spójnej sieci dróg, linii kolejowych i lotnisk. Linia kolejowa E59 jest elementem sieci bazowej TEN-T, a linia C-E 59 – sieci kompleksowej. Obie linie przebiegają w bezpośrednim sąsiedztwie specjalnych stref ekonomicznych (SSE): Kostrzyńsko-Słubickiej SSE, Legnickiej SSE, Kamiennogórskiej SSE Małej Przedsiębiorczości, Wałbrzyskiej SSE – Invest Park. Realizacja projektu przyczyni się do zapewnienia powszechnego dostępu do międzynarodowego transportu kolejowego do mieszkańców i przedsiębiorstw z regionów Polski Zachodniej oraz poprawy ekonomicznej i przestrzennej spójności Polki Zachodniej poprzez wzmacnianie połączeń bezpośrednich z innymi regionami i krajami UE. Dzięki realizacji przedsięwzięcia nastąpi przejęcie części ładunków i pasażerów korzystających z transportu drogowego, a przez to do poprawy bezpieczeństwa na drogach oraz zmniejszenia negatywnego wpływu transportu na środowisko naturalne.
acunkowa wartość projektu (w PLN)	15 mld zł
7. Lokalizacja projektu (województwa)	Województwa: dolnośląskie, lubuskie, opolskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie
8. Źródła finansowania	Budżet Państwa Środki UE (POIiŚ)
9. Podmiot realizujący projekt	PKP PLK
10. Beneficjenci projektu	województwa: dolnośląskie, lubuskie, opolskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie

LISTA PROJEKTÓW KOLEJOWYCH UJĘTYCH W DOKUMENCIE IMPLEMENTACYJNYM				
Lp.	**Tytuł przedsięwzięcia priorytetowego (lub grupy przedsięwzięć) ujętych w Dokumencie Implementacyjnym**	**Nazwa projektu w Dokumencie Implementacyjnym**	**Wartość**	**Źródło finansowania**
1	Linia kolejowa nr 273 – rewitalizacja linii kolejowej łączącej Wrocław ze Szczecinem przez Głogów, Zieloną Górę	Wrocław Brochów /Grabiszyn - Głogów – Zielona Góra – Rzepin - Szczecin	DI -800 000 000 WD - 282 000 000	PO IŚ

2	Modernizacja linii kolejowej Wrocław Brochów – Jelcz – Biskupice Oławskie przygotowanie pod wykorzystanie w ramach kolei aglomeracyjnej	Czarnowąsy – Jelcz Laskowice – Wrocław Brochów	DI -560 740 000 WD - 261 000 000	PO IŚ
3	Modernizacja linii kolejowej nr 143 Wrocław – Oleśnica – Bierutów – Namysłów (województwo opolskie)	Kluczbork – Oleśnica – Wrocław Mikołajów	DI -737 940 000 WD -380 000 000	PO IŚ
4	Elektryfikacja odcinka międzynarodowej magistrali kolejowej E30 na odcinku Węgliniec – Zgorzelec – granica państwa do Gorlitz	Węgliniec – Zgorzelec wraz z mostem	100 000 000	PO IŚ
5	Legnica – Lubin – Rudna Gwizdanów (wg Dokumentu Implementacyjnego)	Legnica – Lubin – Rudna Gwizdanów	150 000 000	PO IŚ
6	Strzelin – Kamieniec Ząbkowicki (wg Dokumentu Implementacyjnego)	Strzelin – Kamieniec Ząbkowicki	1 000 000 000	PO IŚ
7	Ostrów Wlkp. – Leszno – Głogów (wg Dokumentu Implementacyjnego)	Ostrów Wlkp. – Leszno - Głogów	DI -1 200 000 000 WD - 115 000 000	PO IŚ
8	Oleśnica / Łukanów– Krotoszyn - Jarocin – Września – Gniezno (wg Dokumentu Implementacyjnego)	Oleśnica / Łukanów– Krotoszyn - Jarocin – Września – Gniezno	DI -966 540 000 WD - 246 000 000	PO IŚ

Obszar tematyczny: Transport – komunikacja lotnicza
Przedsięwzięcie nr 1

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Przystosowanie Portu Lotniczego Wrocław do systemu nawigacji CAT II/III.**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Port Lotniczy Wrocław Spółka Akcyjna
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Opracowanie niezbędnej dokumentacji, wdrożenie i przystosowanie lotniska do CAT II/III w Porcie Lotniczym Wrocławiu. Zakres przedsięwzięcia będzie obejmował opracowanie dokumentacji oraz przeprowadzenie prac w zakresie: - rozbudowy i modernizacji istniejącego systemu oświetlenia nawigacyjnego; - rozbudowy systemu oświetlenia nawigacyjnego do CAT II/III; - budowy systemu sterowania oświetleniem nawigacyjnym; - remontu nawierzchni drogi startowej; - rozbudowy infrastruktury drogi startowej. Głównymi celami projektu jest zapewnienie odpowiednich standardów bezpieczeństwa. Obecnie użytkowany system jest niższej kategorii. Port Lotniczy we Wrocławiu chcąc przystosować system oświetlenia nawigacyjnego do CAT II/III musi dokonać modernizacji i rozbudowy dzisiejszego już ponad dwudziestoletniego systemu. Nowy system będzie oparty na nowoczesnych technologiach, bezpieczniejszy, energooszczędny, a tym samym przyjazny środowisku. System ten będzie sterowany we pełni elektronicznie. Wraz z uzbrojeniem drogi startowej w oświetlenie spełniające wymogi CAT II/III dokonany zostanie remont nawierzchni, co spowoduje wzrost bezpieczeństwa operacji lotniczych oraz brak konieczności późniejszej ingerencji w nowy system oświetlenia nawigacyjnego. Budowa tak ważnych dla właściwego funkcjonowania elementów infrastruktury lotniskowej pozwoli na sprawne przyjmowanie i odprawianie samolotów w tym w szczególności w warunkach ograniczonej widoczności, skrócenie czasu oczekiwania na lądowanie, co wiąże się z zagadnieniami ochrony środowiska i zwiększa bezpieczeństwo pasażerów. Realizacja Projektu przyczyni się do wyeliminowania barier rozwojowych regionu oraz wzrost możliwości wykorzystania przewag konkurencyjnych takich jak położenie geograficzne na przecięciu europejskich tras transportowych.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2015-2020

5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Port Lotniczy Wrocław Spółka Akcyjna
6. Stan prac przygotowawczych	Opracowany Master Plan, Raport Oceny Oddziaływania na Środowisko, Decyzja środowiskowa
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	60 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	30 000 000,00 PLN - Środki UE (PO IŚ) 30 000 000,00 PLN - wkład własny (Port Lotniczy Wrocław Spółka Akcyjna)

Obszar tematyczny: Odrzańska Droga Wodna
Przedsięwzięcie nr 1

1. Tytuł projektu	**Odrzańska droga wodna**
2. Nazwa celów Założeń Strategii	Poprawa poziomu spójności i dostępności terytorialnej Polski Zachodniej w układzie międzyregionalnym
3. Okres realizacji (rok – rozpoczęcie – zakończenie)	I etap- okres realizacji 2014 - 2020: do osiągnięcia parametrów minimum III klasy żeglowności dla potrzeb transportu i ochrony przeciwpowodziowej II etap - do 2030 r.: osiągnięcie docelowej IV klasy żeglowności
4. Opis projektu (zakres)	Modernizacja Odrzańskiej Drogi Wodnej docelowo do IV klasy żeglowności na całej długości rzeki, włączenie rzeki Odry do transeuropejskiej sieci kompleksowej TEN-T, a w pierwszej kolejności przywrócenie i osiągnięcie na całej długości Odry minimum III klasy żeglowności dla potrzeb transportu, ochrony przeciwpowodziowej i turystyki wodnej. Przywrócenie i rozwój transportu wodnego towarowego na Odrzańskiej Drodze Wodnej, z wykorzystaniem i rozbudową śródlądowych portów rzecznych na Odrze.
5. Uzasadnienie celu projektu	Obecnie prowadzone inwestycje przeciwpowodziowe w ramach Programu dla Odry-2006 oraz Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry (w tym modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego) dają realną szansę poprawy ochrony przeciwpowodziowej w regionach, dlatego za najistotniejszą potrzebę rozwojową uznajemy Modernizację Odrzańskiej Drogi Wodnej docelowo do IV klasy żeglowności (drogi wodnej o znaczeniu międzynarodowym). Odpowiednie inwestycje na drodze wodnej (przebudowa jazów, śluz i zabudowy regulacyjnej) wpłyną także na poprawę warunków rozwoju transportu wodnego śródlądowego (towarowego i pasażerskiego), w tym równocześnie dla turystyki wodnej, energetyki wodnej i rolnictwa. **Wg rozporządzenia RM z dnia 7 maja 2002 r. w sprawie klasyfikacji śródlądowych dróg wodnych przy każdej modernizacji należy planować i wykonywać inwestycje na klasę wyższą.** Przy poważnych remontach stopni wodnych zaleca się, by parametry śluz były zwiększane od razu do IV klasy (jak w przypadku nowobudowanej śluzy w Malczycach z kl.II). Podjęte działania w zakresie budowy elektrowni wodnych przyczynią się do rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii w ramach energetycznego wykorzystania rzeki. Zagospodarowanie i aktywizacja Odrzańskiej Drogi Wodnej będzie silnym impulsem rozwojowym dla terenów przyległych, zwłaszcza przy uwzględnieniu w planowaniu przestrzennym wykonania studiów i analiz poświęconych Odrzańskiej Drodze Wodnej i jej powiązań z Wisłą (przez Wartę i Noteć – MDW-70) oraz perspektyw budowy połączenia Dunaj - Odra - Łaba. Atrakcyjność dorzecza Odry polega m.in. na dużym zróżnicowaniu jej przebiegu i walorów otoczenia przyrodniczego. Jednak aktywizacja żeglugowa Odrzańskiej Drogi Wodnej może stać się przykładem realizacji idei zrównoważonego rozwoju, stwarzającego szanse rozwoju gospodarczego Polski Zachodniej przy zachowaniu unikatowego potencjału przyrodniczego. Ekologiczny transport wodny może przyczynić się do istotnego odciążenia systemu transportu drogowego i kolejowego całej Polski Zachodniej. Cele projektu są spójne z zapisami strategicznych dokumentów rządowych (KPZK 2030, Strategii Rozwoju Transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku), Dokumentu Implementacyjnego do SRT 2020 i z przesłankami polityki transportowej UE. Szansą dla gospodarczego wykorzystania dorzecza Odry jest kontynuacja działań podejmowanych w ramach Programu dla Odry – 2006 oraz Inicjatywy CETC – ROUTE65 po przekształceniu w EUWT.

6. Szacunkowa wartość projektu (w PLN)	**1396,8** mln zł (wg projektu Dokumentu Implementacyjnego do SRT 2020)
7. Lokalizacja projektu (województwa)	dolnośląskie, lubuskie, opolskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie
8. Źródła finansowania	-środki UE i inne środki zagraniczne -środki krajowe: budżet państwa -środki prywatne możliwe w formule PPP (na turystykę wodną)
9. Podmiot realizujący projekt	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Ministerstwo Środowiska (jednostki podległe: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej i Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej), Wojewódzkie Zarządy Melioracji i Urządzeń Wodnych, samorządy województw
10. Beneficjenci projektu	Mieszkańcy i samorządy terytorialne położone wzdłuż Odry, Warty i Noteci, województwa, żegluga śródlądowa i turystyka wodna (instytucje i przedsiębiorstwa), krajowy system transportowy.

Obszar tematyczny: środowisko i bezpieczeństwo

Obszar tematyczny: Środowisko i bezpieczeństwo
Przedsięwzięcie nr 1

1.Tytuł przedsięwzięcia	**Bezpieczny Dolny Śląsk – kompleksowe wzmocnienie systemu zarządzania ryzykiem wsparcie komplementarnych działań Straży Pożarnej, Policji na Dolnym Śląsku wraz z zapewnieniem wkładu własnego ze strony rządowej**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	1. Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu – Beneficjent (Partner Wiodący); 2. Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu – Partner Projektu.
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	W ramach projektu planowane jest wzmocnienie systemu zarządzania ryzykiem oraz wsparcie systemu ratownictwa poprzez: 1. Budowę Centrum Zarządzania Bezpieczeństwem Województwa Dolnośląskiego, 2. Doposażenie baz centrów ratownictwa, 3. Zakup wielozadaniowego śmigłowca, 4. Budowę wojewódzkiego stanowiska dowodzenia sztabu Policji. Ochrona zdrowia oraz bezpieczeństwo mieszkańców Dolnego Śląska to podstawowe determinanty jakości życia w regionie. Z kolei zachowanie dobrego stanu środowiska naturalnego dziś i w przyszłości wskazano jako podstawowe założenie Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020. Katalog potencjalnych zagrożeń można podzielić na dwie podstawowe grupy: - zagrożenia naturalne – wynikające ze zmian klimatycznych (powodzie, wichury itp.) - zagrożenia cywilizacyjne – wynikające z wysokiego poziomu uprzemysłowienia Mimo prowadzonych działań prewencyjnych, uniknięcie tych zagrożeń nie jest możliwe. Konieczne jest przygotowanie się do minimalizacji ich skutków, ochrony ludności i środowiska naturalnego. W takich sytuacjach niezbędna jest właściwa koordynacja działań ratowniczych, w oparciu o posiadane informacje – monitoring zagrożeń. Organizacja akcji na miejscu zdarzenia, w przypadku katastrofy naturalnej czy awarii przemysłowej jest zadaniem Kierującego działaniami ratowniczymi. Jednak, jego decyzje opierają się na informacjach uzyskanych często z zewnątrz. Dodatkowo koordynacja służb współdziałających wymaga wsparcia ze strony stanowisk kierowania. Straż Pożarna oraz Policja należą do służb, na których spoczywa największa ilość zadań w przypadku wystąpienia różnego rodzaju katastrof i klęsk. Właściwa komunikacja oraz koordynacja działań tych służb może zostać zapewniona jedynie poprzez stworzenie zaplecza monitoringu i dowodzenia (centrum zarządzania bezpieczeństwem oraz centrum dowodzenia). Prowadzenie efektywnych działań ratowniczych wymaga także doposażenia w nowoczesny sprzęt (specjalistyczne pojazdy oraz śmigłowiec).
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014 – 2017
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Województwo Dolnośląskie

6. Stan prac przygotowawczych	1. Budowa Centrum Zarządzania Bezpieczeństwem Województwa Dolnośląskiego - trwają prace w zakresie przygotowania dokumentacji projektowo budowlanej, 2. Doposażenie baz centrów ratownictwa – opracowane są specyfikacje techniczne sprzętu, 3. Zakup wielozadaniowego śmigłowca – przygotowana jest specyfikacja techniczna sprzętu, 4. Budowa wojewódzkiego stanowiska dowodzenia sztabu Policji – trwają prace w zakresie przygotowania dokumentacji projektowo budowlanej.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	1. Budowa Centrum Zarządzania Bezpieczeństwem Województwa Dolnośląskiego – 37.000.000 PLN, 2. Doposażenie baz centrów ratownictwa – 115.000.000 PLN., 3. Zakup wielozadaniowego śmigłowca – 40.000.000 PLN, 4. Budowa wojewódzkiego stanowiska dowodzenia sztabu Policji – 30.000.000 PLN. Łącznie wartość projektu: 222 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki UE (PO IŚ) Budżet państwa

Obszar tematyczny: Środowisko i bezpieczeństwo
Przedsięwzięcie nr 2

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Mała retencja wodna o znaczeniu ponadregionalnym . Poprawa stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego – przebudowa koryta cieków i wałów - Szprotawa**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Województwo Dolnośląskie (Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu) Województwo Lubuskie (Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze)
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Przedsięwzięcie przewiduje budowę polderu "Przemków", obejmującego powierzchnię łączną 2012 ha (w tym na terenie woj. dolnośląskiego 916 ha, na terenie woj. lubuskiego 1096 ha), przebudowę i modernizację rzeki Szprotawy oraz jej głównych dopływów mających wpływ na ochronę powodziową doliny przy jednoczesnym pogodzeniu potrzeb wodnych ekosystemów wodno-błotnych w obszarach chronionych w okolicach Przemkowa. Zadanie obejmuje swoim zakresem: przebudowę łącznie 74,89 km rzek (rz. Szprotawa, Kalina, Zielenica, Śliwnik), odbudowę i budowę nowych wałów p/pow. – 23,05 km, przebudowę kanału ulgi – 2,91km.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2015 - 2022
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Obszar Województwo Dolnośląskie, Województwo Lubuskie Powiat: polkowicki, żagański Gminy: Polkowice, Chocianów, Radwanice, Przemków, Gaworzyce, Niegosławice
6. Stan prac przygotowawczych	Koncepcja programowo – przestrzenna, Studium Wykonalności, Koncepcja dla zlewni rzeki Zielenicy.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	143 550 822 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki UE (PO IŚ) Budżet Państwa (fundusze celowe)

Obszar tematyczny: Środowisko i bezpieczeństwo
Przedsięwzięcie nr 3

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Kompleksowe wsparcie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji ściekowych Dolnego Śląska pow. 10 tys. RLM**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Gminy lub spółki wodno-kanalizacyjne
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Wypełniając zobowiązania Rządu Rzeczpospolitej Polskiej, przyjętych w Traktacie Akcesyjnym Polski do Unii Europejskiej, podpisanym 16 kwietnia 2003r. i ratyfikowanym 7 przez Polskę 23

	lipca 2003r., który w części dotyczącej wyposażenia aglomeracji w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków odwołuje się do dyrektywy 91/271/EWG, wymagać będzie w horyzoncie czasowym do 2015r. budowy, rozbudowy i/lub modernizacji oczyszczalni ścieków komunalnych i systemów kanalizacji zbiorczej w aglomeracjach rozumianych jako obszary, na których zaludnienie bądź działalność gospodarcza są na tyle skoncentrowane, aby konieczne było odprowadzanie ścieków systemami kanalizacji zbiorczej do oczyszczalni ścieków komunalnych. Z uwagi na powyższe, zasadnym jest wsparcie z poziomu centralnego działań w obszarze aglomeracji ściekowych pow. 10 tys. RLM, które ze względu na swoją wielkość mają największą skalę i generują najwyższe koszty.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014 - 2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Obszar Województwo Dolnośląskie
6. Stan prac przygotowawczych	b.d.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	800 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki UE (PO IŚ) Wkład własny (środki JST)

Obszar tematyczny: innowacyjność i sektor B+R

Obszar tematyczny: innowacyjność i sektor B+R
Przedsięwzięcie priorytetowe nr 1

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Rozwój Wrocławskiego Parku Technologicznego S.A. w oparciu o projekty badawczo-rozwojowe**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Wrocławski Park Technologiczny S.A.
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Pierwszy etap niniejszego projektu będzie stanowiło zaprojektowanie unikalnej infrastruktury badawczej: wyposażenie znajdujących się w WPT Pracowni Interakcji oraz Show Roomu oraz stanowisk badawczych w urządzenia umożliwiające rozpoczęcie interdyscyplinarnych projektów badawczo-rozwojowych. Program Projektów badawczo rozwojowych w oparciu o HTI wyznaczał będzie ścieżkę postępowania w fazach koncepcji, projektowania, testowania oraz wdrażania innowacyjnych produktów i usług opartych o nowe technologie oraz osiągnięcia techniki. Może on stanowić swoisty drogowskaz do oceny wartości i potencjału technologii i rozwiązań na wszystkich etapach rozwoju. W dzisiejszym, bardzo dynamicznie ewoluującym świecie, wykorzystanie podejścia HTI dla postrzegania technologii podmiotowo, w kontekście jej interakcji z człowiekiem, możliwe jest do zastosowania w bardzo wielu obszarach, dla których przykładem realizowanych projektów będą przykładowo: • badania nad aplikacjami mobilnymi ukierunkowanymi na UserExperience, zmniejszającymi dystans między komputerem (smartfonem) a człowiekiem • badania nad wearables i sensorami wspierającymi koncepcję *quantified self*, czyli wykorzystanie technologii do ulepszenia swojego stylu życia • badania nad minimalizacją ograniczeń w komunikacji międzyludzkiej przy wykorzystaniu sieci społecznych oraz systemów analizy emocji i decyzji • badania związane z unifikacją i rozpowszechnianiem standardów interakcji umożliwiających zwiększanie bezpieczeństwa oraz wygody (zintegrowane systemy

	wczesnego ostrzegania, smart cities, systemy adaptacyjne) • badania dotyczące wszechobecności (*ubiquity)* interakcji przez wykorzystanie cloud computing • badania dot. zacierania ograniczających nas barier między światem fizycznym a internetową reprezentacją (tzw. *internet of things*, systemy dedukcji zachowań oparte o sieci społeczne). Ponadto zakres projektu przewiduje, że rozwój WPT w oparciu o wyżej wymienione przykłady projektów B+R będzie również odbywał się poprzez: • wspieranie inicjatywy mającej na celu inkubowanie innowacyjnych projektów związanych z HTI - wsparcie finansowe oraz merytoryczne • uruchomienie inicjatyw badawczych, które zachęcą uczelnie do współdziałania w ramach interdyscyplinarnych kierunków kształcenia studentów pod kątem HTI • organizacja cyklicznych konferencji technologicznych propagujących ideę HTI i dokonania w tym zakresie na Dolnym Śląsku • wsparcie inicjatyw klastrowych działających w zakresie HTI (m.in. uruchomienie w WPT *Klastra HTI)* jak również nowoczesnych form rozwoju przedsiębiorczości
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014 – 2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Wrocław
6. Stan prac przygotowawczych	Faza koncepcji: na przełomie maja i czerwca 2014 r WPT SA ze środków własnych wyremontowało przestrzeń dla Pracowni Interakcji, która mieści się we Wrocławiu przy ulicy Duńskiej.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	50 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	25 000 000 PLN - dofinansowanie UE (PO IR) 25 000 000 PLN – wkład własny
9. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe	„HTI- Cyfrowy Wrocław" ; projekt zgłoszony do dofinansowania w ramach Kontraktu

Obszar tematyczny: innowacyjność i sektor B+R
Przedsięwzięcie priorytetowe nr 2

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Kompleks GEO-3EM to inwestycje połączone wspólną ideą ENERGIA EKOLOGIA EDUKACJA**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Politechnika Wrocławska
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	W ramach inwestycji planowane jest wybudowanie kompleksu budynków, w których znajdować się będą specjalistyczne laboratoria, świadczące usługi B+R. Nowoczesne laboratoria pozwolą na prowadzenie zupełnie nowych innowacyjnych prac badawczych i umożliwią lepsze wykorzystanie osiągnięć naukowych przez przedsiębiorstwa. Kompleks 3E, TOXY, 3M , GEO2 Politechniki Wrocławskiej to unikatowe w skali Europy połącznie idei zeroenergetyczności budynków i zeroemisyjnej motoryzacji. Energia wytwarzana w budynkach będzie wykorzystywana również do zasilania środków transportu. W planowanej inwestycji ważne jest stworzenie centrum propagującego powyższe idee poprzez wzrost jakości badań ale też jakości kształcenia studentów i edukację społeczeństwa. • Koncepcja obiektu 3E przewiduje budowę unikatowego obiektu-laboratorium pozwalającego na sprawdzenie idei budynku zeroenergetycznego in situ oraz badania innowacyjnych rozwiązań: instalacji wewnętrznych, układów fotowoltaicznych (koncepcja

	Smart Grid), pomp ciepła, magazynów energii, odnawialnych źródeł energii. Architektura 3E to synteza estetyki oraz rozwiązań technologicznych, które stanowić będą o potencjale badawczym i edukacyjnym obiektu. • Infrastruktura 3M to pomieszczenia przeznaczone na laboratoria, sale dydaktyczne, pomieszczenia klastrów, pracownicze i towarzyszące. 3M planowany jest jako unikatowy obiekt, pozyskujący energię z odnawialnych źródeł do zeroemisyjnych pojazdów samochodowych, obejmujący wyposażenie: pracowni badań (numerycznych i obiektowych), laboratoria pomiarów właściwości (w tym mediów), akwizycji i analiz danych pomiarowych dotyczących zero-emisyjnych środków transportu. Ponadto unikatowe wyposażenie badawcze: poligonów i torów doświadczalnych, trigeneracyjnej siłowni (3 MW). • Obiekt TOXY to laboratorium zrównoważonych technologii, w którym badane będą metody ograniczania produkcji ścieków i odpadów, zagospodarowywania wód opadowych i eliminacji zanieczyszczeń powietrza, możliwości wykorzystania zielonych dachów do pochłaniania ditlenku węgla oraz oczyszczania powietrza. • GeoCentrum II – Centrum Innowacji , którego celem jest stworzenie zespołu nowoczesnych laboratoriów badawczych związanych z szeroko pojetą naukami o Ziemi; Cele badawcze obejmują: • wyjaśnianie mechanizmu oddziaływania motoryzacji na człowieka, • minimalizacja oddziaływania motoryzacji poprzez opracowanie nisko lub zeroemisyjnych środków transportu zasilanych energią z zasobów odnawialnych. Celem ogólnym projektu jest również budowa i wyposażenie budynku GeoCentrum II Centrum Innowacji, który zwiększy innowacyjność i przedsiębiorczość regionu. Szczegółowe cele projektu to: • zaoferowanie przedsiębiorcom innowacyjnych usług badawczo – rozwojowych dzięki stworzeniu nowych laboratoriów; • wzrost potencjału badawczo – rozwojowego Beneficjenta poprzez wykorzystanie nowo zakupionej aparatury; • zwiększenie liczby przedsiębiorstw korzystających z oferty Beneficjenta; • zwiększenie dostępności badań B + R dla przedsiębiorstw.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014-2017
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Gmina Wrocław (ul. Na Grobli)
6. Stan prac przygotowawczych	b.d.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	196 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki UE (RPO) Budżet Państwa Wkład własny
9. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe	1. Regionalne Centrum Innowacyjnych Technologii Produkcji, Przetwórstwa i Bezpieczeństwa Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. 2. Rozwój Wrocławskiego Parku Technologicznego S.A. w oparciu o projekty badawczo-rozwojowe – HTI. 3. Centrum Badawczo-Certyfikacyjne Technologii Informacyjno – Komunikacyjnych (CBC-TIK). 4. Centrum Technologii Nanofotonicznych.

Obszar tematyczny: innowacyjność i sektor B+R
Przedsięwzięcie priorytetowe nr 3

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Regionalne Centrum Innowacyjnych Technologii Produkcji, Przetwórstwa i Bezpieczeństwa Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu**

2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Prowadzone w ramach Regionalnego Centrum badania będą miały charakter interdyscyplinarny łączący dyscypliny reprezentowane przez zespoły badawcze na poszczególnych wydziałach Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu (biologia, biotechnologia, nauki o żywności, nauki rolnicze, weterynaria). Regionalne Centrum będzie bazą m.in. dla Wydziału Przyrodniczo-Technologicznego do realizacji następujących celów badawczych z obszaru nauk rolniczych: wprowadzenie wspierających bioróżnorodność innowacyjnych technologii produkcji rolniczej i ogrodniczej uwzględniających zmiany klimatyczne; wdrażanie innowacyjnych technologii realizujących koncepcję produkcji integrowanej, wykorzystujących w sposób zrównoważony postęp techniczny i biologiczny w uprawie, ochronie roślin i nawożeniu oraz zwracającym szczególną uwagę na ochronę środowiska i zdrowie ludzi; doskonalenie przetwarzania produktów roślinnych i biologicznych w aspekcie uzyskania wysokiej jakości surowców do produkcji żywności. Celem głównym programu badań prowadzonych przez Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt w ramach Regionalnego Centrum będzie poprawa jakości pozyskiwanych surowców pochodzenia zwierzęcego, ze szczególnym uwzględnieniem zawartości składników bioaktywnych, umożliwiająca zastosowanie procesów technologicznych pozwalających na zachowanie ich udziału i jakości produktów. Określenie możliwości zwiększenia ich udziału w mleku, mięsie, jajach, produktach pszczelich w oparciu o metody genetyczne, żywieniowe (pasze i ich komponenty), biotechnologiczne. Poprawa jakości i wartości odżywczej surowców pochodzenia zwierzęcego: mleka, mięsa, jaj, produktów pszczelich poprzez modyfikację stosowanych pasz z zastosowaniem naturalnych antyoksydantów, dodatków paszowych, skutkujących zwiększeniem udziału substancji aktywnych biologicznie – produkcja żywności funkcjonalnej. Możliwość ich pozyskiwania z uzyskanych surowców i produkcji preparatów wykorzystywanych jako suplementy diety człowieka w profilaktyce i schorzeniach cywilizacyjnych: układu krążenia, stanach obniżonej odporności itd. Wyniki badań umożliwią stworzenie bazy informacji, która w przyszłości pozwoli na efektywną ochronę gatunków, stanowiącej ważny element związany z poprawą jakości życia ludzi. Wydział Medycyny Weterynaryjnej skupi się na badaniach kontroli żywności na każdym etapie jej wytwarzania. Program badań będzie obejmował badanie żywych zwierząt w warunkach produkcji (cel 1), badania epidemiologiczne zakażeń drobnoustrojami o charakterze zoonotycznym w środowisku produkcji roślinnej i zwierzęcej (cel 2) oraz badania efektu czynników związanych z nowymi technologiami wytwarzania żywności na patogeny przenoszone przez żywność (cel 3).Powyższe badania pozwolą odpowiedzieć na pytanie jakie są molekularne podstawy oporności i przeżywalności bakterii. Pozwolą też na zidentyfikowanie markerów umożliwiających szybkie określenie czy dany szczep bakteryjny zagraża bezpieczeństwu żywności. Efektem zaplanowanych badań może być opracowanie schematów utrwalania żywność, które nie prowadzą do selekcji szczepów opornych. Realizowane w Regionalnym Centrum badania przez Wydział Nauk o Żywności będą zorientowane na doskonalenie jakości surowców oraz produktów żywnościowych o zagwarantowanym działaniu prozdrowotnym. Zapewnienie takich walorów tym produktom jest możliwe w wyniku monitorowania bezpieczeństwa na wszystkich etapach procesów ich wytwarzania, z uwzględnieniem ich wzbogacania w substancje o działaniu nutraceutycznym i biomedycznym. Celem badań będzie w szczególności pozyskiwanie takich substancji z surowców roślinnych i zwierzęcych. Zakłada się również ich otrzymywanie w procesach biotechnologicznych prowadzonych z wykorzystaniem różnych drobnoustrojów i enzymów. Aktywności biologiczne tych substancji będą oceniane w badaniach prowadzonych in vitro i in vivo, a ich działanie prozdrowotne będzie potwierdzane w badaniach żywieniowych uwzględniających zastosowanie metodyki badań z zakresu metabolomiki i nutrigenomiki. Ponadto Regionalne Centrum świadczyć będzie usługi oraz pomoc technologiczno-organizacyjną producentom w tworzeniu produktów markowych np. wina, serów, produktów mięsnych itd., zatem będzie miało charakter badawczo-wdrożeniowy i jego utworzenie umożliwi transfer innowacyjnych rozwiązań technologicznych do praktyki

	produkcyjnej i przetwórstwa.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014-2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Gmina Wrocław
6. Stan prac przygotowawczych	b.d.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	98 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki UE (RPO) Budżet Państwa Wkład własny
9. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe	1. Kompleks GEO-3EM to trzy inwestycje połączone wspólną ideą ENERGIA EKOLOGIA EDUKACJA. 2. Rozwój Wrocławskiego Parku Technologicznego S.A. w oparciu o projekty badawczo-rozwojowe – HTI. 3. Centrum Badawczo-Certyfikacyjne Technologii Informacyjno – Komunikacyjnych (CBC-TIK). 4. Centrum Technologii Nanofotonicznych.

Obszar tematyczny: innowacyjność i sektor B+R
Przedsięwzięcie priorytetowe nr 4

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Centrum Badawczo-Certyfikacyjne Technologii Informacyjno – Komunikacyjnych (CBC-TIK)**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Politechnika Wrocławska
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Projekt pn.: „Centrum Badawczo-Certyfikacyjne Technologii Informacyjno – Komunikacyjnych (CBC-TIK)" ma na celu rozbudowę istniejącej bazy badawczej i jej konsolidację oraz specjalizację regionu w obszarze badań nad nowymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi wspierającymi innowacyjność i przedsiębiorczość w regionie. Centrum Badawczo-Certyfikacyjne Technologii Informacyjno – Komunikacyjnych (CBC-TIK) jest przedsięwzięciem Politechniki Wrocławskiej przy współudziale tworzonego Konsorcjum Naukowo – Technologicznego „Klaster Innowacyjnych Technologii Sensorowych" (IT-Sensor) jednostek naukowo-badawczych, wyższych uczelni, przedsiębiorstw z branży czujników i sensorów, operatorów telekomunikacyjnych, agencji, stowarzyszeń, funduszy oraz jednostek administracyjnych sektora publicznego działających na terenie Polski, a w szczególności na terenie Dolnego Śląska, które posiadają znaczącą infrastrukturę badawczą oraz duży potencjał naukowy, organizacyjny i doświadczenie w zakresie technik informacyjno-komunikacyjnych. Utworzenie KLASTRA stanowi odpowiedź na wyzwania cywilizacyjne, środowiskowe i technologiczne stojące przed Polską, a w szczególności regionem dolnośląskim. Rozbudowa istniejącej bazy badawczej i jej konsolidacja oraz specjalizacja regionu w obszarze badań nad nowymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi ma na celu: - stworzenie unikatowego w skali kraju Centrum Badawczo-Certyfikacyjnego; - właściwe ukierunkowanie środków finansowych przeznaczonych w kraju na rozwój unikatowej infrastruktury badawczej. W dalszej perspektywie funkcjonowania państwa będzie ona stanowić kluczowe z punktu widzenia rozwoju badań naukowych, prac rozwojowych i badań certyfikacyjnych zaplecze wyspecjalizowanych jednostek badawczych. Nowoczesne i unikatowe w skali kraju laboratoria pozwolą na prowadzenie zupełnie nowych innowacyjnych prac badawczych i umożliwią lepsze wykorzystanie osiągnięć

	naukowych przez przedsiębiorstwa. Wzmocni to atrakcyjność i konkurencyjność regionu zarówno w skali krajowej jak i Europy. Realizacja projektu „Centrum Badawczo-Certyfikacyjne Technologii Informacyjno – Komunikacyjnych (CBC-TIK)" umożliwi zlokalizowanie nowych laboratoriów czterech specjalizacji ICT: Sieci inteligentne i systemy czujnikowe, Techniki terahercowe, Techniki radiowe i Techniki optotelekomunikacyjne w jednym miejscu, dzięki czemu możliwe będzie: • zwiększenie potencjału badawczego uczelni poprzez budowę nowych laboratoriów, • zapewnienie wysokiej jakości, specjalistycznych i kompleksowych badań służących rozwojowi przedsiębiorstw, • zwiększenie dostępności do badań dla przedsiębiorstw, • zwiększenie intensywności współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami i sferą B+R, • wzrost efektywnego wykorzystania badań B+R przez przedsiębiorstwa. Główne cele przedsięwzięcia to : 1. Zbudowanie i wyposażenie, strategicznej z punktu widzenia funkcjonowania współczesnego społeczeństwa i gospodarki państwa w obszarze Technologii Informacyjno–Komunikacyjnych (TIK), infrastruktury badawczej do badań urządzeń i systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych, sieci inteligentnych i systemów czujnikowych; 2. Podniesienie jakości badań oraz pozycji krajowych jednostek naukowych w ramach Europejskiej Przestrzeni Badawczej. W dalszej perspektywie funkcjonowania, powstała infrastruktura badawcza będzie stanowić kluczowe z punktu widzenia rozwoju badań naukowych, prac rozwojowych i badań certyfikacyjnych zaplecze badawczo – rozwojowe w Polsce. Szczegółowe cele projektu to: 1. Zaoferowanie przedsiębiorcom innowacyjnych usług badawczo – rozwojowych dzięki stworzeniu nowych laboratoriów; 2. Wzrost potencjału badawczo – rozwojowego Beneficjenta poprzez wykorzystanie nowo zakupionej aparatury; 3. Zwiększenie liczby przedsiębiorstw korzystających z oferty Beneficjenta; 4. Zwiększenie dostępności badań B + R dla przedsiębiorstw,
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014-2018
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Gmina Wrocław
6. Stan prac przygotowawczych	b.d.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	100 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki UE (RPO) Budżet Państwa Wkład własny
9. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe	1. Kompleks GEO-3EM to trzy inwestycje połączone wspólną ideą ENERGIA EKOLOGIA EDUKACJA. 2. Rozwój Wrocławskiego Parku Technologicznego S.A. w oparciu o projekty badawczo-rozwojowe – HTI. 3. Regionalne Centrum Innowacyjnych Technologii Produkcji, Przetwórstwa i Bezpieczeństwa Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. 4. Centrum Technologii Nanofotonicznych.

Obszar tematyczny: innowacyjność i sektor B+R
Przedsięwzięcie priorytetowe nr 5

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Centrum Technologii Nanofotonicznych**
2. Podmiot realizujący	Politechnika Wrocławska

przedsięwzięcie	
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Projekt dotyczy stworzenia unikalnej infrastruktury naukowej w bezpośredniej zgodności z Polską Mapą Drogową Infrastruktury Badawczej. Podstawowym celem jest rozwój zaawansowanych konstrukcji i technologii micro- i nanosystemów oraz dyskretnych elementów półprzewodnikowych dla zastosowań we współczesnych i przyszłych mikro- i optoelektronice, oraz nanofotonice, z włączeniem stworzenia demonstratorów i prototypów nowych urządzeń. Będzie to infrastruktura krajowa w formie struktury operacyjnej rozproszonej, i będzie w pierwszej kolejności służyć jako rozszerzenie możliwości rozwoju naukowego i badawczego instytucji wchodzących w skład konsorcjum. Centrum Technologii Nanofotonicznych (CTN), które ma stanowić istotną składową tej infrastruktury, będzie administracyjnie należeć do Politechniki Wrocławskiej. Dostęp do zaplecza badawczego będzie jednak otwarty nie tylko dla członków konsorcjum, ale także dla innych instytucji akademickich i przemysłowych zainteresowanych prowadzeniem badań i realizacją projektów z użyciem infrastruktury CTN. Planowany program badań pokrywa podstawowe badania nowoczesnych materiałów, rozwój nowych technologii ich wytwarzania, oraz zastosowania przyrządowe wykraczające poza obecny stan wiedzy i niezbędne dla poprawy poziomu życia współczesnego społeczeństwa. Przewiduje się, że rezultatem końcowym projektów realizowanych z wykorzystaniem infrastruktury CTN będą zaawansowane przyrządy półprzewodnikowe, oraz mikro i nanosystemy. Centrum Technologii Nanofotonicznych to zespół laboratoriów znajdujących się w jednym budynku zlokalizowanym na Kampusie Politechniki Wrocławskiej przy ul Długiej. W ramach obiektu o łącznej powierzchni 3600m2 najważniejszą częścią będzie laboratorium wytwarzania nanostruktur wyposażone w reaktor epitaksjalny typu MBE. W pozostałych pomieszczeniach znajdzie się aparatura niezbędna do realizacji pozostałych procesów: od badań nad procesami technologicznymi, do wytwarzania urządzeń nanofotonicznych na zakres podczerwieni oraz ich komercjalizacji. W szczególności oprócz reaktora MBE przewiduje się urządzenia przeznaczone do: - foto- i elektronolitografii, - kierunkowego, suchego plazmowego trawienia, - mokrego trawienia, - nanoszenia warstw metalicznych, - osadzania warstw dielektrycznych, - wygrzewania RTA, - montażu struktur przyrządowych i wykonywania połączeń elektrycznych, - elektronowy mikroskop skaningowy. Inwestycja będąca przedmiotem projektu pozwoli na stworzenie nowego centrum naukowo-technologicznego, o potencjale badawczym unikalnym w skali kraju, a nawet w tej części Europy. Oprócz pełnego procesu edukacyjnego dla inżynierów oraz możliwości prowadzenia badań w obszarze nanotechnologii, nanoinżynierii i nanofotoniki, możliwe będzie również wytwarzanie działających przyrządów jak lasery, diody świecące, fotodiody, i inne fotodetektory, dla sektorów związanych z telekomunikacją, ochroną zdrowia i bezpieczeństwem oraz diagnostyką medyczną. Istnieje obecnie bardzo wysokie zapotrzebowanie na tego typu urządzenia nowej generacji zarówno w skali europejskiej jak i ogólnoświatowej. Tego typu centrum naukowo-technologicznego, jakim ma być CTN, opartego o najbardziej zaawansowaną technologię otrzymywania nowoczesnych materiałów i struktur półprzewodnikowych, nie ma do tej pory na Dolnym Śląsku, a jedyne w Polsce o porównywalnych możliwościach znajduje się w Instytucie Technologii Elektronowej w Warszawie. Program badawczy CTN jest oryginalny i unikalny w kraju, i bardzo aktualny w skali międzynarodowej. Będzie to istotnym wzmocnieniem obszaru badań dotyczących wysokich technologii w regionie, oraz w Polsce, oraz poprawi znacząco pozycję południowo-zachodniej części kraju i Wrocławia, a także Politechniki Wrocławskiej, w staraniu się o realizację projektów krajowych i międzynarodowych. CTN stworzy nowe miejsca pracy oraz przyciągnie zainteresowanie firm wykorzystaniem wyników prac naukowych, albo wykonywaniem własnych badań na infrastrukturze CTN, a wreszcie będzie platformą do otwarcia nowych firm typu spin-off w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw branż przemysłu związanych z urządzeniami fotonicznymi.

	Dodatkowym aspektem stanowiącym o unikalności projektu jest lokalizacja CNT w ramach struktury organizacyjnej Politechniki Wrocławskiej i we Wrocławiu, największej Uczelni Dolnego Śląska. Daje to młodzieży olbrzymie możliwości do uczestniczenia w badaniach opartych o najnowsze technologie i realizacji prac dyplomowych i doktorskich, a także zatrudnienia na wszystkich wymaganych stanowiskach naukowych i technicznych. Zwiększy to także szanse polskiej młodzieży i studentów w rywalizacji o miejsca pracy na rynku europejskim.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014-2017
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Gmina Wrocław
6. Stan prac przygotowawczych	Opracowany Program Funkcjonalno-Użytkowy
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	57 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki UE (RPO) Budżet Państwa Wkład własny
9. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe	1. Kompleks GEO-3EM to trzy inwestycje połączone wspólną ideą ENERGIA EKOLOGIA EDUKACJA. 2. Rozwój Wrocławskiego Parku Technologicznego S.A. w oparciu o projekty badawczo-rozwojowe – HTI. 3. Regionalne Centrum Innowacyjnych Technologii Produkcji, Przetwórstwa i Bezpieczeństwa Żywności Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. 4. Centrum Badawczo-Certyfikacyjne Technologii Informacyjno – Komunikacyjnych (CBC-TIK).

PROPOZYCJE PROJEKTÓW ZAKWALIFIKOWANYCH DO II ETAPU AKTUALIZACJI PMDIB				
Lp.	**Tytuł przedsięwzięcia priorytetowego (lub grupy przedsięwzięć)**	**Przewidywany okres realizacji**	**Wartość**	**Źródło finansowania**
1	Polish EMC Laboratories Network (EMC –LabNet)	2014-2019	54 500 000	PO IR
2	International Centre for Excellence In manufacturing Technologies and Applications (ICEMTA)	2014-2017	350 000 000	PO IR

Obszar tematyczny: zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii komunikacyjno – informacyjnej (TIK)

Obszar tematyczny: Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości Technologii Komunikacyjno-Informacyjnej (TIK)
Przedsięwzięcie nr 1

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Dolnośląska Autostrada Informacyjna**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Partner prywatny (przedsiębiorca telekomunikacyjny) wybrany do pełnienia funkcji Operatora Infrastruktury DSS w postępowaniu publicznym prowadzonym w trybie koncesji na roboty budowlane lub usługi lub ww. Partner prywatny wraz z podmiotem publicznym - Województwem Dolnośląskim,

	działający w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Przedsięwzięcie polega na zagęszczeniu siatki połączeń dystrybucyjnych DSS poprzez budowę nowych połączeń światłowodowych na obszarach „białych NGA", ze szczególnym uwzględnieniem przyłączania lokalizacji jednostek administracji publicznej: samorządowej i państwowej, w tym siedzib gmin, powiatów, służb i inspekcji. W tym celu niezbędne jest zagwarantowanie „koperty inwestycyjnej" na wsparcie rozwoju inwestycji w budowę sieci klasy NGN na terenie województwa dolnośląskiego, w ramach środków dedykowanych na rozwój sieci szerokopasmowych w POPC. W ramach przedsięwzięcia zostanie również przeprowadzona analiza i identyfikacja obszarów, w których realizacja tego rodzaju inwestycji przez operatorów telekomunikacyjnych napotyka na bariery oraz jest mało atrakcyjna kosztowo. W szczególności uwzględnione zostaną m.in. obszary zamieszkałe, objęte ochroną (Natura 2000, uzdrowiska). Przewiduje się budowę ok. 1650 km linii światłowodowych oraz ok. 200 węzłów dostępu do sieci, na obszarach „białych NGA". Realizacja projektu jest niezbędna z uwagi na konieczność realizacji: - Celów i zadań określonych w dokumencie „Europejska Agenda Cyfrowa". - Celów i zadań określonych w dokumencie „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe." - Celów i zadań określonych w dokumencie "Strategia rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020." - wniosków wynikających z diagnozy zawartych w dokumencie pn. „Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego na Dolnym Śląsku do roku 2020. Etap 3.: Opracowanie diagnozy w zakresie społeczeństwa informacyjnego." W celu zwiększenia efektywności oddziaływania Dolnośląskiej Sieci Szkieletowej (DSS) na obszarach „białych NGA", nie objętych projektami realizowanymi dotychczas niezbędna jest jej rozbudowa w zakresie warstwy dystrybucyjnej i stworzenie Dolnośląskiej Autostrady Informacyjnej, wspierającej rozwój celu strategicznego Województwa - Autostrady Nowej Gospodarki. Zapewnienie koperty regionalnej dla rozbudowy DSS może wspomóc przełamanie następujących barier rozwojowych regionu: - zbyt wysoka bariera ekonomiczna rozpoczęcia przez operatorów telekomunikacyjnych inwestycji polegających na budowie sieci szerokopasmowych w wiejskich i wiejsko-miejskich częściach regionu, - niedostateczna przepustowość łączy transmisyjnych doprowadzonych do instytucji publicznych świadczących e-usługi na rzecz mieszkańców (Urzędy Gmin i Powiatów, szpitale wojewódzkie i powiatowe) lub wykonujących inne ważne funkcje publiczne (służby, inspekcje, Centra Zarządzania Kryzysowego), - niedostateczna podaż usług szerokopasmowych w zamieszkałych obszarach wiejskich i małych miast, - niedostateczny popyt na usługi elektroniczne możliwe do zaoferowania przez lokalnych przedsiębiorców, blokujący szansę na zmniejszenie bezrobocia i poprawę jakości, - niedostateczna dostępność, jakość i wachlarz e-usług świadczonych przez administrację publiczną.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2015-2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Województwo Dolnośląskie
6. Stan prac przygotowawczych	W porozumieniu ze służbami Wojewody Dolnośląskiego dokonano wstępnej analizy potrzeb w zakresie zapewnienia wydajnej infrastruktury szerokopasmowej na potrzeby połączenia Urzędów Gmin i Powiatów, Centrów Zarządzania Kryzysowego oraz siedzib głównych służb i inspekcji w Województwie. Wytyczono wstępną lokalizacje tras połączeń, uwzględniającą obszary wykluczenia informacyjnego na terenie Województwa. Rozpoczęto przygotowania do opracowania i złożenia wniosków o wydanie decyzji o lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej. Opracowano dokumentację postępowania na wybór Partnera prywatnego, który zapewni wkład własny (lub jego większą część) w przedsięwzięciu oraz wszczęto postępowanie publiczne w trybie koncesji na roboty budowlane i usługi. Wartość wkładu własnego deklarowanego przez oferentów w postępowaniu jest jednym z kryteriów wyboru

	Partnera prywatnego.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	210 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki UE (PO PC) wkład własny partnera prywatnego

Obszar tematyczny: Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości Technologii Komunikacyjno-Informacyjnej (TIK)
Przedsięwzięcie nr 2

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Dolnośląskie e-zdrowie**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	**1. pilotażowo** – porozumienie (konsorcjum) subregionalnych podmiotów leczniczych (pogotowia ratunkowego w legnicy, wrocławiu, wałbrzychu oraz jeleniej górze oraz wielospecjalistycznych szpitali o zasięgu subregionalnym, prowadzących w ramach swojej działalności szpitalne oddziały ratunkowe, funkcjonujących we wrocławiu, legnicy, wałbrzychu oraz jeleniej górze, dla których funkcję podmiotu tworzącego pełni samorząd województwa dolnośląskiego). **docelowo** – projekt dedykowany dla wszystkich stacji pogotowia ratunkowego w regionie oraz wszystkich szpitali prowadzących, w ramach swojej działalności, szpitalne oddziały ratunkowe. 2. Partnerstwo podmiotów leczniczych**,** podmioty uczestniczące w publicznym systemie ochrony zdrowia, jednostki badawczo – naukowe, szkoły i uczelnie wyższe, jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorcy.
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Projekt obejmuje następujące przedsięwzięcia: **1. Upowszechnienie TIK w zakresie medycyny ratunkowej - zintegrowany system transmisji krytycznych danych medycznych pacjenta z ambulansów ratownictwa medycznego do szpitalnych oddziałów ratunkowych** Celem projektu jest modernizacja, standaryzacja i optymalizacja systemów teletransmisji danych medycznych, umożliwiająca organizację sprawnej i efektywnej pomocy medycznej, stanowiącej bardzo istotny element współdziałania zespołów ratownictwa medycznego ze szpitalnymi oddziałami ratunkowymi. Uzasadnienie – przesył wyników pomiarów parametrów życiowych pacjenta do lekarza-konsultanta umożliwia specjalistyczną konsultację, wczesną diagnozę oraz wdrożenie odpowiedniej terapii. **2. Interoperacyjny system elektronicznej obsługi pacjentów i podmiotów leczniczych** Opracowanie i wdrożenie zintegrowanej platformy informacyjnej mającej na celu m.in. poprawę jakości i komplementarności obsługi pacjenta, podniesienie standardu funkcjonowania podmiotów leczniczych oraz nadzoru sprawowanego przez podmioty tworzące, wykorzystanie nowych technologii (np. telemedycyny, telekonsultacje, telemonitoring, rejestracja on-line, recepta elektroniczna). Brak homogenicznych systemów informatycznych powoduje ograniczenie w jakości obsługi pacjenta oraz niską efektywność wykorzystania zasobów podmiotów leczniczych.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	1. 2014 – 2016 2. 2014 - 2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	województwo dolnośląskie
6. Stan prac przygotowawczych	Projekt w fazie koncepcyjnej.
7. Szacunkowa wartość	1. Faza 1.– 5 500 000 PLN faza 2. – 17 000 000 PLN

przedsięwzięcia (w PLN)	razem: 22 500 000 PLN 2. 55 000 000 PLN **SUMA: 77 500 000 PLN**
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	• środki UE (PO PC) • środki własne podmiotów uczestniczących

Obszar tematyczny: Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości Technologii Komunikacyjno-Informacyjnej (TIK)
Przedsięwzięcie nr 3

1. Tytuł przedsięwzięcia	**HTI - Cyfrowy Wrocław**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Wrocławski Park Technologiczny S.A. / Porozumienie Instytucji Kultury
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Przedmiotem projektu będzie opracowanie i uruchomienie szeregu usług i produktów związanych z technologiami informacyjno-komunikacyjnymi takimi jak: - Platforma Internetowa (z takimi modułami interaktywnymi jak moduł profile kultury, moduł informacyjny, moduł społecznościowy, moduł rezerwacji miejsc itd.) -aplikacja na smartfony i tablety sprzężona z działanie Platformy Internetowej) -Centralny system zarządzania treściami dla wszystkich podmiotów zaangażowanych w projekt - Opracowanie i wdrożenie systemu dodatkowych elementów, umieszczonych w strategicznych miejscach Miasta (jednostki kultury ale również miejsca takie jak dworzec centralny, lotnisko, rynek, galerie handlowe itd.) wspomagających działanie platformy (np. QRkody, iBeacony) - System totemów multimedialnych umieszczonych w przestrzeni miejskiej, wspomagających działanie Platformy (np. wykorzystywane jako dodatkowe multimedialne tablice informacyjne; punkty dostępowe do internetu itd.). Funkcjonowanie wszystkich ww. elementów projektu będzie oparte o filozofię Human-Technology Interaction (HTI). Idea HTI polega na rozwijaniu zagadnień technologicznych, umożliwiających poprawę relacji między człowiekiem a otaczającą go techniką, co powinno prowadzić w efekcie do znacznego jej ulepszenia oraz zwiększenia udziału w codziennym życiu. HTI jest podejściem, które stanowi podstawą funkcjonowania coraz większej liczby firm technologicznych, które brzmi „skupmy się na użytkowniku a wszystko inne za tym podąży". Podstawą do rozwoju specjalizacji jest kwestia zrozumienia tego jak funkcjonuje człowiek, który ma wejść w interakcję z technologią. W pierwszym etapie projektu, roboczo nazwanym „Kulturalną Tkanką Wrocławia", jego zakres będzie integralnie wspierał działania związane z Europejską Stolicą Kultury; w kolejnych latach realizacji będzie dalej rozwijany w formę Cyfrowego Wrocławia, z uwzględnieniem dodatkowych elementów takich jak edukacja czy informacja przestrzenna. Tym sposobem docelowo powstanie aktywnie działająca, „alternatywna", cyfrowa wersja Wrocławia, której użytkowanie będzie znacznie ułatwiać funkcjonowania obywatela w przestrzeni realnej.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014 – 2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Wrocław
6. Stan prac przygotowawczych	Zaawansowana faza koncepcji: w chwili obecnej WPT SA jest w trakcie zlecania opracowania dokumentacji projektowej szczegółowo opisującej wyżej wymienione rozwiązania organizacyjne i technologiczne. Bazą do ww. działań jest audyt instytucji kultury w zakresie potrzeb związanych z e-usługami i TIK we Wrocławiu, który został wykonany na zlecenie WPT S.A. na przełomie roku 2013 i 2014.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	30 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	25 500 000 PLN – Środki UE (PO PC) 4 500 000 PLN – wkład własny

9. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe	Rozwój Wrocławskiego Parku Technologicznego S.A. w oparciu o projekty badawczo-rozwojowe

Obszar tematyczny: Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości Technologii Komunikacyjno-Informacyjnej (TIK)
Przedsięwzięcie nr 4

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Standaryzacja cyfrowa oraz modernizacja zasobów geodezyjnych i kartograficznych powiatów wchodzących w skład Związku Powiatów Województwa Dolnośląskiego**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Związek Powiatów Województwa Dolnośląskiego z siedzibą w Głogowie
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Tworzenie numerycznej mapy ewidencji gruntów i budynków oraz pozyskiwanie danych ewidencji budynków i lokali, prace modernizacyjne. Przekształcenie analogowej mapy zasadniczej do numerycznej obiektowej mapy zasadniczej. Założenie geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu. Informatyzacja zbiorów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Wynika to z przepisów : Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. 1998 Nr 91 poz. 578) - powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponad gminnym w zakresie geodezji, kartografii i katastru. Ustawa z dnia 17 maja 1989r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010r. Nr 193, poz. 1287 ze zm.) wraz z przepisami wykonawczymi do ustawy, zgodnie z którymi zadania z zakresu geodezji i kartografii wykonywane są przez Służbę Geodezyjną i Kartograficzną . Ustawa z dnia 4 marca 2010r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. z 2010r. Nr 76, poz. 489) wraz z przepisami wykonawczymi do ustawy . Odbiorcą wsparcia jest samorząd powiatowe województwa dolnośląskiego.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014 r. - 2018r.
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Województwo Dolnośląskie
6. Stan prac przygotowawczych	Uzgodnienia Związku Powiatów Województwa Dolnośląskiego w zakresie technicznym i finansowym
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	100 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki UE (PO PC) Budżet Państwa

Obszar tematyczny: gospodarka niskoemisyjna

Obszar tematyczny: Gospodarka niskoemisyjna
Przedsięwzięcie nr 1

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Rozwój niskoemisyjnego transportu miejskiego na obszarze Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Miasto Wrocław; Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.

3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Projekt obejmuje następujące przedsięwzięcia: **1. Budowa wydzielonej trasy masowego ekologicznego transportu zbiorowego we Wrocławiu METROBUS:** • budowa wydzielonej z ruchu kołowego trasy przeznaczonej dla przewozów systemu METROBUS oraz wykorzystywania przez istniejące linie autobusowe, • modernizacja odcinków istniejących jezdni dla dedykowania ich przewozom systemu METROBUS i innych linii autobusowych , • przebudowa torowiska tramwajowego dla umożliwienia wykorzystywania jego odcinków dla systemu METROBUS i innych linii autobusowych wraz z budową przystanków tramwajowo-autobusowych , • budowa wiaduktu na torami kolejowymi linii nr 753 dedykowanego wyłącznie pojazdom systemu METROBUS oraz istniejącym liniom autobusowym, zapewniającego bezkolizyjne przejazdy pojazdów komunikacji zbiorowej • zakup pojazdów z napędem ekologicznym (silniki hybrydowe lub elektryczne) dla obsługi linii METROBUS, • uruchomienie regularnych przewozów na nowej trasie linii METROBUS łączącej wielkie osiedla w zachodniej części Wrocławia z centrum, • wdrożenie rozwiązań organizacji ruchu preferujących pojazdy transportu zbiorowego korzystających z wybudowanej nowej trasy, • promocja wśród mieszkańców i turystów korzystania z nowej formy transportu zbiorowego w korytarzu zrealizowanej trasy. **2. Modernizacja taboru tramwajowego we Wrocławiu pod względem polepszenia efektywności energetycznej oraz zapewnienia dostępności dla osób o ograniczonej sprawności poruszania.** W ramach realizacji projektu planuje się kompleksową modernizację pod względem efektywności energetycznej oraz pod względem dostępności pojazdów dla osób niepełnosprawnych oraz o ograniczonych możliwościach ruchowych. W ramach modernizacji, pociągi zostaną wyposażone w baterie superkondensatorowe oraz środkowy człon niskowejściowy. **3. Uruchomienie pierwszej linii kolejowo-tramwajowych przewozów aglomeracyjnych - linia tramwaju dwusystemowego:** • budowa dwóch odcinków łączących infrastrukturę tramwajową z torowiskami kolejowymi, • budowa 5 lub 6 nowych przystanków kolejowo-tramwajowych, • przebudowa kilkunastu odcinków peronów kolejowych dla dostosowania ich do taboru tramwajowego, • rozbudowa infrastruktury technicznej na ciągach kolejowych i tramwajowych w zakresie niezbędnym dla potrzeb nowego rodzaju taboru, • zakup 15 szt. pojazdów tramwaju dwusystemowego. **4. Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu – Etap III:** • budowa węzła przesiadkowego autobusowo-tramwajowego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 395 wraz z nową pętlą Jagodno integrującego autobusowe przewozy aglomeracyjne z miejskim systemem transportu zbiorowego, • budowa wydzielonej trasy tramwajowej i infrastruktury towarzyszącej na odcinku od ul. Bardzkiej do pętli Jagodno, w ciągu drogi wojewódzkiej nr 395, • przebudowa wiaduktu kolejowego nad drogą wojewódzką nr 395 (ul. Bardzka) w ciągu kolejowej obwodnicy towarowej nr 349. • budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego kolejowo-tramwajowego przy stacji Wrocław Popowice (linia E-59), w formie zespołów przystanków tramwajowych i autobusowych zlokalizowanych w obszarze pod przebudowanym wiaduktem kolejowym, • budowa odcinka dwutorowej wydzielonej trasy tramwajowej w ul. Popowickiej, Starogroblowej i Długiej (od ul. Milenijnej do Jagiełły) wraz z niezbędną infrastrukturą oraz nową stacją prostownikową, • przebudowa wiaduktu kolejowego nad ul. Długą niezbędnego do budowy trasy tramwajowej, • przebudowa odcinka ul. Hubskiej (od Glinianej do Dyrekcyjnej) oraz ul. Suchej wraz z wbudowaniem torowiska tramwajowego, • budowa w bezpośrednim sąsiedztwie dworca kolejowego i autobusowego zespołu przystanków tramwajowo-autobusowych,

	• wprowadzenie na nową trasę linii tramwajowych łączących zespół dworcowy z innymi regionami miast, • budowa i wyposażenie przystanków w odpowiednie meble uliczne poprawiające warunki oczekiwania na tramwaj lub autobus. **5. Rozbudowa infrastruktury dla integracji komunikacji miejskiej i regionalnej we Wrocławiu – Obszar Hali Stulecia.** W ramach realizacji planowanej inwestycji przewiduje się na ciągu drogi wojewódzkiej nr 455: • budowę węzła przesiadkowego autobusowo-tramwajowego Sępolno (wraz z przebudową pętli) integrującego autobusowe przewozy aglomeracyjne z miejskim systemem transportu zbiorowego, • modernizację infrastruktury tramwajowej na odcinku od pętli Sępolno do Hali Stulecia, • przebudowę infrastruktury tramwajowo-drogowej od Hali Stulecia do ul. Norwida w celu wydzielenie torowiska i pasów autobusowo-tramwajowych z ruchu kołowego, • budowę i wyposażenie przystanków w odpowiednie meble uliczne poprawiające warunki oczekiwania na tramwaj lub autobus.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014-2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Miasto Wrocław
6. Stan prac przygotowawczych	b.d.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	1. 87 330 000; 2. 307 500 000; 3. 412 000 000; 4. 253 970 000; 5. 91 020 000 **SUMA: 1 151 820 000 PLN**
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	1. Środki UE (PO IŚ) : ok. 60 350 000 zł; wkład własny: 26 980 000 zł 2. Środki UE (PO IŚ) : ok. 212 500 000 zł; wkład własny: 95 000 000 zł 3. Środki UE (PO IŚ) : ok. 285 000 000 zł; wkład własny: 127 000 000 zł 4. Środki UE (PO IŚ) : 175 507 723,58 zł; wkład własny 78 462 276,42 zł 5. Środki UE (PO IŚ) : ok. 62 900 000 zł; wkład własny: 28 120 000 zł
9. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe	1. Poprawa efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnym źródeł energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym WrOF. 2. Bezpieczny i ekologiczny Dolny Śląsk – wyposażenie służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w pojazdy zasilane energią odnawialną. 3. Sieci energetyczne Polski Zachodniej.

Obszar tematyczny: Gospodarka niskoemisyjna
Przedsięwzięcie nr 2

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Poprawa efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnym źródeł energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Miasto Wrocław
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Projekt obejmuje następujące przedsięwzięcia: **1. Wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym, z naciskiem na zasób XIX-wiecznych kamienic Wrocławia.** Celem projektu jest wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym. Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkaniowych (części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych) w dzielnicach XIX-wiecznych, wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne w zakresie związanym m.in. z: • ociepleniem obiektu,

- wymianą okien, drzwi zewnętrznych i oświetlenia na energooszczędne,
- przebudową systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła lub podłączenia do miejskiej sieci grzewczej), w uzasadnionych wypadkach systemów wentylacji i klimatyzacji,
- instalacja OZE w modernizowanych energetycznie budynkach (w uzasadnionych wypadkach).

2. **Wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym, z naciskiem na zasób zabudowy oficynowej we wnętrzach kwartałowych XIX-wiecznych dzielnic Wrocławia.**

Celem projektu jest wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym.

Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków oficynowych wraz z wymianą ich wyposażenia na energooszczędne oraz pracami związanymi z podłączeniem przedmiotowych obiektów i zabudowy w danym kwartale do miejskiej sieci grzewczej lub do nowych, nowoczesnych źródeł ciepła. Zakres prac związany jest m.in. z:

- ociepleniem obiektu wraz z ewentualną rozbudową (w uzasadnionych wypadkach),
- wymianą okien, drzwi zewnętrznych i oświetlenia,
- przebudową systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła lub podłączenia do miejskiej sieci grzewczej), w uzasadnionych wypadkach systemów wentylacji i klimatyzacji,
- instalacja OZE w modernizowanych energetycznie budynkach (w uzasadnionych wypadkach),
- instalacja systemów chłodzących, w tym również z OZE (w uzasadnionych wypadkach).

3. **Wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym, z naciskiem na zasób zabudowy Wrocławia z okresu międzywojennego.**

Celem projektu jest wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym.

Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych (części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych) wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne w zakresie związanym m.in. z:

- ociepleniem obiektu,
- wymianą okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne,
- przebudową systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji,
- instalacja OZE w modernizowanych energetycznie budynkach,
- instalacja systemów chłodzących, w tym również z OZE.

4. **Wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym, z naciskiem na zasób zabudowy Wrocławia z okresu powojennego.**

Celem projektu jest wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym.

Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych (części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych) wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne w zakresie związanym m.in. z:

- ociepleniem obiektu,
- wymianą okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne,
- przebudową systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji,
- instalacja OZE w modernizowanych energetycznie budynkach,
- instalacja systemów chłodzących, w tym również z OZE.

5. **Wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym na pozostałym obszarze WrOF.**

Potrzeba realizacji Projektu odpowiada na istotny problem, zdiagnozowany w Strategii ZIT WrOF dot. wysokiej emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłów. Zakres obejmuje termomodernizację budynków mieszkalnych/użyteczności publicznej, których obecne ogrzewanie wymaga znacznych nakładów energii, powodując zwiększanie emisji CO2. Projekt

	tematycznie i funkcjonalnie powiązany jest z innymi projektami planowanymi do realizacji w formule ZIT na terenie WrOF. Przedsięwzięcie polega na kompleksowej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkaniowych wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne w zakresie związanym m.in. z: a) ociepleniem obiektu, b) wymianą okien, drzwi zewnętrznych i oświetlenia na energooszczędne, c) przebudową systemów grzewczych (wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła lub podłączenia do miejskiej sieci grzewczej), w uzasadnionych wypadkach systemów wentylacji i klimatyzacji, d) instalacja OZE w modernizowanych energetycznie budynkach (w uzasadnionych wypadkach). Celem przedsięwzięcia jest osiągnięcie oszczędności energetycznej z jednoczesnym obniżeniem zużycia paliwa stałego i emisji cząstek stałych oraz poprawa jakości powietrza, przyczyni się do obniżenie zapotrzebowania na energię cieplną i elektryczną. Realizacja projektu będzie służyć polepszeniu jakości życia mieszkańców WrOF przyczyniając się do budowy pozytywnego wizerunku całego obszaru, przyjaznego rozwiązaniom pro środowiskowym opartym na wzmocnieniu postaw oraz budowaniu świadomości ekologicznej mieszkańców .
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014-2022
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Miasto Wrocław
6. Stan prac przygotowawczych	b.d.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	1. 325 000 000; 2. 35 000 000; 3. 35 000 000; 4. 50 000 000; 5. 44 303 000 **SUMA: 489 303 000**
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	**1.** Środki UE (PO IŚ) : 224 593 000 zł; wkład własny: 100 407 000 zł **2.** Środki UE (PO IŚ): 24 186 992 zł; wkład własny: 10 813 008 zł **3.** Środki UE (PO IŚ) 24 186 992 zł; wkład własny: 10 813 008 zł **4.** Środki UE (PO IŚ): 34 552 845 zł; wkład własny 15 447 155 zł **5.** Środki UE (PO IŚ): 33 528 000 zł; wkład własny 10 775 000 zł
9. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe	Rozwój niskoemisyjnego transportu miejskiego na obszarze WrOF . Bezpieczny i ekologiczny Dolny Śląsk – wyposażenie służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w pojazdy zasilane energią odnawialną. Sieci energetyczne Polski Zachodniej.

Obszar tematyczny: szkolnictwo wyższe

Obszar tematyczny: Szkolnictwo wyższe
Przedsięwzięcie nr 1

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Budowa Dolnośląskiego Dydaktycznego Centrum Symulacji Medycznej we Wrocławiu**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu z siedzibą we Wrocławiu przy ul. Wybrzeże L. Pasteura 1, 50-367 Wrocław
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	W zakres rzeczowy przedsięwzięcia wchodzi przebudowa zabytkowego budynku byłej kuchni i stołówki, znajdującego się na terenie uniwersyteckiego Kampusu, a także wyposażenie w niezbędny sprzęt biurowy i dydaktyczny w celu utworzenia Dydaktycznego Centrum Symulacji Medycznej wpisującego się w innowacyjny model nauczania medycyny w Polsce. Realizacja planowanej inwestycji wpłynie na rozwój uczelni jako nowoczesnego ośrodka kształcenia z zakresu medycyny, mogącego konkurować z uczelniami medycznymi z kraju i z zagranicy. Proces kształcenia będzie odbywał się przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii, które w znacznym stopniu wpłyną na podniesienie poziomu umiejętności praktycznych

	nabywanych przez przyszłych lekarzy. Obecnie dydaktyka studentów Wydziału Lekarskiego i Lekarsko – Stomatologicznego do 3 roku studiów opiera się głównie na zajęciach teoretycznych i asystowaniu w pracy lekarza z pacjentami. Studenci nie mają praktycznych zajęć, w których wykorzystywaliby nabytą wiedzę teoretyczną w pracy z pacjentem. Dlatego zmuszeni są do nabierania doświadczenia w wyuczanym zawodzie w drodze obserwacji, a nie praktyki. Nowy program nauczania będzie oparty na treningu uwzględniającym trzy, niezwykle istotne w kształceniu przyszłych lekarzy, aspekty: -teoretyczny (np. wiedza teoretyczna, fizjologia, farmakologia, znajomość wytycznych i procedur, etc.), -praktyczny (np. badanie i ocena pacjenta, wykonywanie procedur medycznych, etc.), -interpersonalny (np. praca w zespole, opanowanie stresu, reakcja na sytuację, etc.). Trening będzie prowadzony w warunkach zbliżonych do naturalnych (np. przy wykorzystaniu symulatora ambulansu, w sali operacyjnej lub ginekologiczno - położniczej, itp.), wykorzystując w szerokim zakresie techniki symulacji medycznej oraz nowoczesne rozwiązania i osiągnięcia technologii informacyjno-komunikacyjnych i audiowizualnych.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2,5 roku
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Gmina Wrocław
6. Stan prac przygotowawczych	A). Stan zaawansowania pod względem technicznym: wysoki. Na potrzeby realizacji projektu zostały sporządzone następujące dokumenty: - Program Funkcjonalno-Użytkowy, - Projekt budowlany, - Studium Wykonalności. B). Stan zaawansowania pod względem administracyjnym: wysoki. Projektodawca dysponuje nieruchomością na cele realizacji projektu i na cele budowlane. Ponadto posiada Postanowienie umarzające procedurę wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 19 lipca 2012 r. Zostały również podjęte kroki zmierzające do uzyskania pozwolenia na budowę.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	40 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki Krajowe

Obszar tematyczny: Szkolnictwo wyższe
Przedsięwzięcie nr 2

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Krajowe kierunki zamawiane na dolnośląskich uczelniach wyższych, wynikające z zapotrzebowania i specyfiki regionalnej gospodarki**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Uczelnie wyższe na terenie województwa dolnośląskiego
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Proponowane jest zamawianie kształcenia w obszarach kluczowych dla gospodarki i rozwoju regionu i kraju, dokonywane w oparciu o analizy i prognozy potwierdzające potrzebę kształcenia w określonych obszarach wraz ze współpracą z pracodawcami. **Proponowane są następujące kierunki zamawiane:** Biotechnologia; Technologia chemiczna; Inżynieria materiałowa; Elektrotechnika; Informatyka; Inżynieria Systemów; Zarządzanie projektami; Energetyka; Mechanika i Budowa Maszyn; Inżynieria biomedyczna; Mechatronika; Teleinformatyka; Telekomunikacja; Chemia; Inżynieria chemiczna; Górnictwo i Geologia; Geodezja i Kartografia; Automatyka i Robotyka; Biotechnologia; Żywienie człowieka; Odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami; Ochrona

	środowiska; Inżynieria i gospodarka wodna; Bioinformatyka Długoterminowe trendy demograficzno – epidemiologiczne wskazują na konieczność wsparcia efektywności i atrakcyjności kształcenia na kierunkach medycznych na Dolnym Śląsku w zidentyfikowanych obszarach deficytu. Należy zrównoważyć potrzeby w zakresie wyspecjalizowanych kadr medycznych m.in. w następujących dziedzinach: geriatria, psychiatria, neurologia, endokrynologia oraz kadr medycznych w zawodach pomocniczych m.in. w następujących dziedzinach: rehabilitanci, terapeuci zajęciowi, dietetycy, opiekunowie osób starszych)
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014 -2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Województwo Dolnośląskie
6. Stan prac przygotowawczych	Uczelnie posiadają uprawnienia do prowadzenia zajęć na kierunkach zamawianych objętych przedsięwzięciem, w przypadku planowania uruchomienia nowych kierunków, takie uprawnienia uzyska do momentu podpisania umowy o dofinansowanie. W ramach prac przygotowawczych zostaną podjęte rozmowy z przedsiębiorcami mające na celu uściślenie współpracy jak również zdefiniowanie potrzeb kadrowych.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	102 073 419
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki UE (PO WER) Budżet Państwa

Obszar tematyczny: edukacja

Obszar tematyczny: Edukacja
Przedsięwzięcie nr 1

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Wdrożenie systemowego programu edukacyjnego obejmującego cały proces kształcenia (od przedszkola do szkoły wyższej) adresowanego do osób cierpiących na autyzm i zespół Aspergera oraz obejmującego wsparciem ich rodziców i opiekunów.**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Samorząd Województwa Dolnośląskiego w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Celem przedsięwzięcia będzie dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania na każdym etapie edukacji do możliwości uczniów z autyzmem i zespołem Aspergera, umożliwienie korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej, umożliwienie nauki we wszystkich typach szkół zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi, edukacyjnymi oraz predyspozycjami, wsparcie uczniów (np. asystent osoby niepełnosprawnej podczas zajęć szkolnych). Planowane działania: • szkolenia i warsztaty dla rodziców i opiekunów, kadry pedagogicznej w zakresie wczesnego wykrywania autyzmu i zespołu Aspergera. • szkolenia i warsztaty w placówkach edukacyjnych (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne) • stworzenie w szkołach podstawowych i przedszkolach zespołów wczesnego wspomagania rozwoju dziecka • dostosowanie pomieszczeń i wyposażenie w sprzęt edukacyjny i terapeutyczny zespołów wczesnego wspomagania rozwoju dziecka • szkolenia dla rodziców i opiekunów – z zakresu zrozumienia choroby, sposobów terapii oraz przepisów prawnych. • sfinansowanie asystentów dla uczniów i przedszkolaków z autyzmem i chorobą Aspergera przy jednoczesnym założeniu, że po zakończeniu projektu zostaną

	stworzone narzędzia do funkcjonowania tego wsparcia • wypracowanie skutecznych narzędzi egzekwowania środków, przeznaczonych dla wsparcia dzieci niepełnosprawnych w systemie edukacji. • kampanie społeczne dotyczące wczesnego wykrywania autyzmu i zespołu Aspergera, a także zrozumienia przez społeczeństwo tego rodzaju schorzeń.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014 – 2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Województwo dolnośląskie
6. Stan prac przygotowawczych	Projekt zakłada wykorzystanie obecnie funkcjonujących przepisów i rozwiązań formalnych. Jego zadaniem będzie udrożnienie sytemu i skuteczne egzekwowanie praw i systemu dofinansowań i ulg które przysługują osobom z autyzmem i zespołem Aspergera.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	50 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	środki UE: 85 % (PO WER) środki krajowe: 15% (PFRON),

Obszar tematyczny: rewitalizacja obszarów miejskich

Obszar tematyczny: rewitalizacja
Przedsięwzięcie nr 1

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Interwencja na rzecz restrukturyzacji oraz rewitalizacji społecznej i gospodarczej obszarów funkcjonalnych miasta wojewódzkiego i miast o znaczeniu regionalnym, w szczególności rekultywacja terenów zdegradowanych – recycling przestrzeni w miastach**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Miasta na prawach powiatu: Wrocław, Wałbrzych, Legnica, Jelenia Góra, miasta o znaczeniu regionalnym
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	W szczególności działania rewitalizacyjne powinny koncentrować się na wspieraniu kompleksowej odbudowy zdolności do endogenicznego rozwoju miast lub ich części (dzielnic miast, terenów poprzemysłowych z dbałością o zachowanie historycznych kompleksów zabudowy, zdegradowanych terenów zielonych, w tym parkowych, rekreacyjnych czy nadrzecznych bulwarów) przez przywracanie lub nadawanie im nowych funkcji. Dobrze prowadzona rewitalizacja jest szansą rozwojową nie tylko dla miast, ale także dla całego regionu. Skutecznie przeprowadzone działania rewitalizacyjne tworzą szanse na zwiększenie bezpieczeństwa społecznego, przełamanie impasu gospodarczego, jak również stworzenie warunków ekonomicznych dla potencjalnych inwestorów. Ponadto wysoka atrakcyjność miasta umożliwi przyciągniecie wykształconych specjalistów, ludzi kreatywnych i przedsiębiorczych oraz otwartych na nowe wyzwania. Dodatkowo, w celu zapewnienia większej wartości dodanej w związku z realizacją projektów rewitalizacji, należy zadbać o jak największą partycypacje lokalnych przedsiębiorców i pracowników przy prowadzonych działaniach inwestycyjnych. Pozwoli to na ponadprogramowe zaangażowanie lokalnych zasobów i da dodatkowe impulsy rozwojowe dla obszaru, na którym prowadzona jest interwencja.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014 - 2020

5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	województwo dolnośląskiego
6. Stan prac przygotowawczych	b.d.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	500 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Koperta regionalna
9. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe	1. Bezpieczny Dolny Śląsk – kompleksowe wzmocnienie systemu zarządzania ryzykiem – wsparcie komplementarnych działań Straży Pożarnej, Policji na Dolnym Śląsku wraz z zapewnieniem wkładu własnego ze strony rządowej. 2. Bezpieczny i ekologiczny Dolny Śląsk – wyposażenie służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w pojazdy zasilane energią odnawialną.

Obszar tematyczny: rewitalizacja
Przedsięwzięcie nr 2

1. Tytuł przedsięwzięcia	**„Dolnośląskie uzdrowiska" – sektorowy program rewitalizacji obszarów uzdrowiskowych wraz z budową i rozwojem zaplecza badawczego dla kreowania innowacyjnych metod leczniczych oraz systemu nowoczesnych usług medycznych, służący wspieraniu aktywności zawodowej oraz zdrowemu starzeniu się społeczeństwa**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Konsorcjum „Uzdrowiska Dolnego Śląska" - instytucja pośrednicząca / podmiot skupiające wielosektorowo aktywność podmiotów niżej wskazanych (faza koncepcyjna) - gminy uzdrowiskowe, - gminy starających się o odzyskanie lub uzyskanie statusu uzdrowiska, - samorządy szczebla powiatowego, na których terenie znajdują się obszary o potencjale uzdrowiskowym oraz Samorząd Województwa Dolnośląskiego, - podmioty lecznicze działające na terenie uzdrowisk, - ośrodki świadczące usługi sanatoryjne, - podmioty prywatne prowadzące działalność uzdrowiskową oraz realizujące usługi towarzyszące, w tym organizacje pozarządowe (m.in. w zakresie rekreacji, kultury, turystyki) - jednostki badawczo – rozwojowe działające na rzecz rozwoju branży uzdrowiskowej
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	45 polskich miejscowości, położonych w 13 województwach, ma status uzdrowiska. Na planie Dolnego Ślaska znajduje się 11 miejscowości uzdrowiskowych (Lądek-Zdrój, Kudowa-Zdrój, Świeradów-Zdrój, Polanica-Zdrój, Szczawno-Zdrój, Duszniki-Zdrój, Cieplice Śląskie-Zdrój, Długopole-Zdrój, Jedlina-Zdrój, Przerzeczyn, Czerniawa). Są to w większości wielowiekowe kurorty, o zabytkowej architekturze, doskonałym położeniu z punktu widzenia turystyki, walorów klimatycznych, krajobrazowych i przyrodniczych, a równocześnie często utrudnionym dostępie komunikacyjnym i braku możliwości rozwoju przemysłu. Tym samym, możliwości rozwoju gospodarczego i utrzymania oraz powstawania miejsc pracy w regionach i subregionach uzdrowiskowych wiążą się nierozerwalnie z kondycją branży uzdrowiskowej i wielkością środków przeznaczanych na wsparcie dla miejscowości uzdrowiskowych. W gminach, na terenie których znajdują się te miejscowości (nie licząc Krakowa, którego dzielnicą jest Kraków¬Swoszowice), mieszka ponad 720 tys. ludzi. Przy średniej stopie bezrobocia w Polsce wynoszącej w sierpniu 2013 r. 13%, średnia stopa bezrobocia w 29 powiatach, w których leżą miejscowości uzdrowiskowe, wynosi 18,39%, a bez uwzględnienia dużych ośrodków turystycznych — Sopotu, Świnoujścia i Kołobrzegu, a także Krakowa i podwarszawskiego Konstancina wzrasta ona do 20,6%. Przy wyliczeniach dla dolnośląskich gmin uzdrowiskowych proporcje wyżej wskazane nie

odbiegają znacząco od krajowych.

Według dostępnych danych, obecnie średnio ok. 70% przychodów przedsiębiorstw prowadzących zakłady lecznictwa uzdrowiskowego stanowią przychody z tytułu kontraktów zawartych z NFZ na lecznictwo uzdrowiskowe oraz rehabilitację w warunkach szpitala uzdrowiskowego. Przy uwzględnieniu, że w 2012 r. NFZ wydał na świadczenia z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego (bez rehabilitacji) blisko 585 mln, łączne roczne przychody przedsiębiorstw uzdrowiskowych można oszacować na ok. 800-900 mln-zł.
Równocześnie, niezależnie od wielkości środków przeznaczanych na ten cel przez publicznych płatników, zapotrzebowanie na usługi, które oferują i mogą oferować polskie uzdrowiska rośnie i będzie rosło. Zgodnie z prognozami Instytutu Turystyki, liczba przyjazdów gości do polskich uzdrowisk ma wzrastać w tempie 3-5% rocznie.
Prognozy te mają swoje podstawy: wraz z postępem medycyny zwiększa się w społeczeństwie liczba osób w wieku senioralnym. Według szacunków WHO, do 2025 roku 1,2 miliarda osób na świecie będzie miało ponad 60 lat. Równocześnie, szybkie tempo i współczesne warunki życia powodują wzrost zachorowań na tzw. choroby cywilizacyjne, w szczególności nadciśnienie tętnicze, cukrzycę, otyłość, astmę, choroby płuc, depresję (według danych zawartych m.in. w raporcie GUS „Zdrowie i ochrona zdrowia w 2011 r.", Warszawa 2012). Wydłużanie wieku emerytalnego wiąże się z rosnącymi potrzebami w zakresie dłuższego utrzymania pełnej sprawności psychofizycznej.
Kierunki lecznicze polskich uzdrowisk doskonale wpisują się we wskazane wyżej potrzeby, a także w strategiczne cele zdrowotne, wskazane w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2007-2015, jak również w Strategii „Zdrowie 21 — zdrowie dla wszystkich w XXI wieku", określającej kierunki polityki zdrowotnej WHO w Europie. Zmniejszenie zachorowalności i przedwczesnej umieralności m.in. z powodu chorób sercowo-naczyniowych, w tym udarów mózgu, schorzeń układu kostno-stawowego, oddechowego, a także ograniczenie skutków urazów powstałych w wyniku wypadków i zapobieganie zaburzeniom psychicznym może być w znacznej mierze osiągnięte właśnie dzięki uzdrowiskom, które gwarantują kompleksowe podejście do profilaktyki, utrzymywania, a także odzyskiwania sprawności fizycznej i psychicznej, np. po incydentach kardiologicznych, neurologicznych, zabiegach w obrębie układu kostno-stawowego i in.
Nie można w związku z tym nie docenić i nie wykorzystać ogromnego potencjału polskich uzdrowisk. Polskie kurorty, ze swą długoletnią historią i tradycjami, ze sprawdzonymi i stosowanymi z powodzeniem kuracjami, mają przy tym charakter unikatowy. Kombinacja zabiegów, diety, korzystnych warunków klimatycznych i pięknego, stylowego, często zabytkowego otoczenia oraz oferty kulturalnej, przez lata były i ponownie mogą się stać jedną z rozpoznawalnych polskich marek i czynnikiem rozwoju wielu regionów i subregionów Polski.
Fakt ten został dostrzeżony - nie bez powodu w 2010 r. Ministerstwo Gospodarki umieściło turystykę medyczną wśród 15 branż, które mają zostać objęte programem promocji i w ten sposób przyczynić się do „wykreowania polskich specjalności eksportowych". Program promocji turystyki medycznej jest już realizowany, a jego celem jest „wykreowanie nowych, polskich silnych marek, które rozpoznawalne będą na świecie i kojarzone przez to z krajem pochodzenia".
W pojęciu „turystyka medyczna" mieści się także turystyka uzdrowiskowa - według danych firmy McKinsey & Co., Polska jest na trzecim miejscu wśród destynacji z zakresu turystyki medycznej, a turystyka uzdrowiskowa — na trzecim miejscu (po stomatologii i chirurgii plastycznej) usług wybieranych przez zagranicznych turystów medycznych.

Turystyka uzdrowiskowa znalazła się także jako obiecujący kierunek rozwoju w „Strategii marketingowej Polski na lata 2012-2020" opracowanej prze Polską Organizację Turystyczną. Pobyty lecznicze w uzdrowiskach oraz Spa zostały zaliczone do produktów o wysokich perspektywach wzrostu. W tym samym dokumencie produkty te zaliczone są na lata 2013-2020 do rekomendowanych produktów rynkowych.
W dokumencie „Kierunki rozwoju turystyki do 2015 r.", przyjętym przez Radę Ministrów we wrześniu 2008 r., za jedno z kluczowych działań uznano „Wspieranie rozwoju turystyki uzdrowiskowej, medycznej, rehabilitacyjnej oraz turystyki typu wellness", wskazując jako atut „bogate i stosunkowo dobrze zachowane środowisko mogące być podstawa dla kreowania produktów turystycznych unikatowych w skali europejskiej". Zakładano przy tym osiągnięcie następujących oczekiwanych efektów:

- rewitalizacja miejscowości uzdrowiskowych,

	• kreowanie nowych ośrodków w oparciu o bogate zasoby środowiskowe , • duże możliwości wprowadzania innowacji, w tym technologicznych, w ofercie tego typu turystyki, w tym m.in. dla osób niepełnosprawnych, • możliwość stworzenia w kraju nowych atrakcyjnych miejsc pracy dla lekarzy, pielęgniarek, rehabilitantów itp. (powstrzymanie zjawiska migracji wykształconych kadr), • generowanie oferty o wysokiej jakości i dochodowości. Cele te pozostają aktualne. Biorąc pod uwagę wszystkie wyżej przytoczone argumenty należy uznać, że utrzymanie w dobrej kondycji polskich uzdrowisk i ich rozwój ma istotne znaczenie dla równomiernego rozwoju gospodarczego kraju, a także możliwości realizacji najważniejszych celów polityki zdrowotnej. Branża ta ma także znaczący potencjał rozwoju. Równocześnie, zabytkowy charakter obiektów i wieloletnie niedoinwestowanie sprawiają, że pełna rewitalizacja i maksymalne wykorzystanie potencjału leczniczego, gospodarczego i kulturalnego uzdrowisk wymaga odrębnego wsparcia, w ramach proponowanego projektu. Niewielkie (w zdecydowanej większości) gminy uzdrowiskowe, a także utrzymujące się w przeważającej mierze ze świadczenia usług w ramach publicznego systemu opieki zdrowotnej zakłady lecznictwa uzdrowiskowego nie są w stanie samodzielnie podołać tym wyzwaniom. W województwach dolnośląskim i małopolskim, w których liczba uzdrowisk jest największa, wysoka jest świadomość tych kwestii, czego dowodem jest uwzględnienie celów dotyczących rozwoju uzdrowisk w strategiach regionalnych: w „Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020" oraz w „Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do roku 2020". Jednak przedstawione wyżej argumenty przemawiają za postrzeganiem sektora uzdrowisk w sposób kompleksowy, a nie wycinkowy, ograniczony do poziomu regionu. Sektor ten ma znaczenie dla rozwoju gospodarczego, opieki zdrowotnej i zachowania oraz wykorzystania zasobów kulturowych całego kraju, a nie tylko wybranych regionów. Dostrzegano to także przed dekadą, powołując Międzyresortowy Zespół do Spraw Aktywizacji Społeczno-Gospodarczej Uzdrowisk, który przyjął, niezrealizowany dotąd w pełni, „Zintegrowany program rozwoju uzdrowisk ze szczególnym uwzględnieniem usług turystycznych". Reasumując: 1) utrzymanie i rozwój polskich uzdrowisk ma krytyczne znaczenie dla kilkuset tysięcy ludzi w 13 województwach - proporcjonalnie dla kilkudziesięciu tysięcy na terenie Województwa Dolnośląskiego 2) oferta kurortów – jako kompleksowy produkt obejmujący nie samo leczenie uzdrowiskowe, ale wszystkie walory miejscowości uzdrowiskowych —może stać się unikatowym i bardzo ważnym polskim produktem markowym; 3) wykorzystanie tego produktu wymaga w pierwszej kolejności podjęcia kompleksowych działań nakierowanych na: • opracowanie spójnej, aktualnej, dostosowanej do współczesnych trendów i uwarunkowań strategii rozwoju uzdrowisk – prace nad strategia dla dolnośląskich uzdrowisk zostały już podjęte, • rewitalizację infrastrukturalną i społeczną (w tym kulturalną) miejscowości uzdrowiskowych i wsparcie dla miejscowości starających się o uzyskanie , bądź odzyskanie statusu uzdrowiska oraz • **modernizację i unowocześnianie oferty przedsiębiorstw uzdrowiskowych oraz rozwój usług komplementarnych, składających się na produkt uzdrowiskowy;** 4) istnieją zdiagnozowane potrzeby w zakresie opieki zdrowotnej na poziomie krajowym i europejskim, na które oferta uzdrowisk w pełni odpowiada, istnieje także potwierdzony badaniami potencjał rozwoju turystyki uzdrowiskowej, wynikający z trendów demograficznych, a także m.in. z regulacji dyrektywy transgranicznej, co sprawia, że sektor ten bez wątpienia należy do sektorów o wysokim potencjale wzrostu. W związku z powyższym, zachodzi konieczność wyodrębnienia na poziomie krajowym spójnego programu dedykowanego sektorowi uzdrowiskowemu. Dolnośląska branża uzdrowiskowa w niedługim czasie będzie przygotowana na realizację sektorowego programu służącego rozwojowi branży, stąd wniosek o zabezpieczenie wskazanej kwoty.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014 - 2020

5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Region Dolnego Śląska
6. Stan prac przygotowawczych (stan zaawansowania, decyzje, pozwolenia itp.)	Faza koncepcyjna – potrzeba wykreowania instrumentow finansowych wspierajacych absorpcję środkow przez beneficjentów ostatecznych (małe i srednie przedsiębiorstwa), zabezpieczenia wkładów własnych na poziomie duzych przedsiębiorstw uzdrowiskoych, weryfikacja WPF na poziomie gmin uzdrowiskowych
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	800 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	środki UE, środki własne podmiotów uczestniczących.

Obszar tematyczny: kultura

Obszar tematyczny: Kultura
Przedsięwzięcie nr 1

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Rozwój kompleksu Hali Stulecia: przebudowa wnętrza Hali Stulecia - Etap II oraz rewitalizacja terenów przyległych w kompleksie Hali Stulecia**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Sp. z o.o.
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	**1. Przebudowa wnętrza Hali Stulecia - Etap II:** W ramach projektu "Hala Stulecia - Centrum Innowacyjności w Architekturze i Budownictwie", zrealizowanego przy udziale środków UE z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, Beneficjent przeprowadził pierwszy Etap remontu wnętrza Hali. II Etap nie mógł być wówczas realizowany, gdyż Spółka miała zobowiązania harmonogramowe (organizacja Kongresu Kultury i obrad Prezydencji UE w Polsce), które nie pozwalały czasowo na realizację dodatkowych prac. W ramach Etapu II zostały zaplanowane następujące prace: • Wykonanie podłogi ruchomej z siłownikami, automatyką sterowania; • Zdjęcie istniejącej podłogi wraz z warstwą żelbetu i piasku nad płytą fundamentową • Wykonanie trybun wraz z zapleczem na poziomie -1; • Wykonanie trybun rozkładanych z możliwością automatycznego składania trybun oraz trybun specjalnych typu loże; • Wykonanie sanitariatów na poziomie -1; • Wykonanie komunikacji technicznej na poziomie -1 oraz pomiędzy poziomami; • Wykonanie trybun demontowanych na poziomie +0 w przestrzeniach przed pylonami; • Remont balkonu na poziomie wieńca głównego; • Demontaż ścian i montaż dźwigów; • Remont stropu w części B (północnej) nad starą piwnicą; • Wykonanie elektronicznego systemu informacji; • Zakupienie wyposażenia przystosowującego obiekt do pokazów stereoskopowych i audiodeskrypcji oraz organizacji imprez masowych (podłogi, parkiety itp.); • Adaptacja Sali Cesarskiej w Hali Stulecia na potrzeby poznawczo-turystyczne. **2.Rewitalizacja terenów przyległych w kompleksie Hali Stulecia:** Wśród wszystkich inwestycji zaplanowanych do realizacji w latach 2006-2015 na terenie kompleksu Hali Stulecia, zagospodarowanie terenów przyległych jest jednym z ostatnich dużych projektów infrastrukturalnych do zrealizowania. Nieuporządkowane tereny przyległe kontrastują mocno z zakończonymi pracami nad remontem wnętrza Hali i jej elewacji, Regionalnym Centrum Turystyki Biznesowej oraz wyremontowaną Pergolą wraz z fontanną multimedialną. W ramach projektu przewiduje się także przebudowę „Budynku Pod Misiami" (bezpośrednio w sąsiedztwie Fontanny i Pergoli) na wielofunkcyjny obiekt o charakterze edukacyjno-kulturalnym oraz stworzenie na terenie bezpośrednio z nim sąsiadującym eksploratorium, w którym wykłady, seminaria będą ilustrowane poprzez interaktywne eksponaty. Tematyka

	prezentacji, związana z szeroko pojętymi dziedzinami nauki i kultury związanymi z kompleksem Hali, będzie zmienna, adresowana zarówno dla dzieci, jak i osób dorosłych. Dla osiągnięcia tego celu w ramach projektu przewiduje się generalny remont obiektu oraz wyposażenie go w odpowiednie urządzenia/eksponaty. Uwzględniając powyższe założenia, projekt adaptacji budynku przewiduje stworzenie wielofunkcyjnej przestrzeni, umożliwiającej aranżację wnętrza, dostosowaną do charakteru szkolenia i prezentacji. W ramach projektu zostanie zrealizowane: - przebudowa małej architektury, - wymiana sieci wodno-kanalizacyjnej i elektroenergetycznych, - stworzenie koncepcji i realizacja iluminacji kompleksu i oświetlenia wieczornego, - wymiana nawierzchni, - wymiana oświetlenia zewnętrznego, - rewitalizacja zieleni i założeń ogrodowych całego obszaru, - remont iglicy, - przebudowa Budynku Pod Misiami (przebudowa konstrukcji budynku, niezbędne instalacje i urządzenia związane z funkcjonowaniem budynku, urządzenia infrastruktury technicznej, zagospodarowanie terenu), - wyposażenie w specjalistyczne urządzenia multimedialne.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014 - 2016
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Sp. z o.o, ul. Wystawowa 1, 51-618 Wrocław
6. Stan prac przygotowawczych	Przygotowane postępowanie przetargowe na wyłonienie Wykonawcy Dokumentacji Projektowej.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	1. 45 000 000 PLN 2. 25 000 000 PLN SUMA: 70 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	1. Środki UE (PO IŚ): 27 000 000 PLN Wkład własny Spółki: 18 000 000 PLN 2. Środki UE (PO IŚ): 15 000 000 PLN Wkład własny Spółki: 10 000 000 PLN

Obszar tematyczny: Kultura
Przedsięwzięcie nr 2

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Modernizacja Opery Wrocławskiej wraz z dostosowaniem do nowych funkcji**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Opera Wrocławska
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Modernizacja zabytkowego budynku – lata intensywnej eksploatacji zamontowanych w 1999 urządzeń spowodowały ich dekapitalizację. Konieczne jest przystosowanie Opery Wrocławskiej do zmian przepisów prawa, dostosowanie infrastruktury do nowych funkcji tj. sale prób scenicznych, sale prób orkiestry, chóru i baletu, pomieszczenia techniczne i socjalne, magazyny kostiumów, dekoracji scenicznych i rekwizytów. Inwestycja dotyczy zabytkowego budynku Opery Wrocławskiej wpisanego do rejestru zabytków, usytuowanego w rejonie ochrony konserwatorskiej - Promenady Staromiejskiej. **Prace przygotowawcze/realizacja – etap I i II** ■ Wykonanie niezbędnej dokumentacji/uzyskanie zamiennego pozwolenia na budowę oraz pozyskanie decyzji administracyjnych. ■ Inżynier kontraktu. ■ Przygotowanie opracowań i analiz (dokumentacji aplikacyjnej o środki UE) **Modernizacja Opery Wrocławskiej wraz z dostosowaniem do nowych funkcji – etap I.** ■ Zakres rzeczowy realizacji zadania - Prace w zabytkowej części obiektu obejmujące

	min.: ■ Modernizację urządzeń technologii sceny ■ Modernizację systemu interkomowego ■ System oświetlenia awaryjnego ■ Oświetlenie technologiczne ■ Modernizację systemu BMS ■ Wymiana/modernizacja systemu nagłośnieniowego (akustyka) **Modernizacja Opery Wrocławskiej wraz z dostosowaniem do nowych funkcji – etap II.** ■ Zakres realizacji - Roboty budowlane wraz z wyposażeniem obiektu. Planowana jest rozbudowa budynku Opery Wrocławskiej, łącząc funkcjonalnie nowo wybudowaną infrastrukturę z częścią zabytkową co związane jest z integracją ciągów komunikacyjnych w części zabytkowej. Po wybudowaniu niezbędnej infrastruktury, planowane są również zakupy wyposażenia dotowanej przestrzeni wykorzystywanej na potrzeby działalności artystycznej Opery Wrocławskiej.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014 - 2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Województwo dolnośląskie (ul. Świdnicka, Wrocław)
6. Stan prac przygotowawczych	Posiada się ważne pozwolenie na budowę, niemniej jednak z uwagi na zmianę zakresu rzeczowego tj. rezygnacja ze sceny letniej oraz objęcie pracami zabytkowego obiektu konieczne jest przygotowanie projektu zamiennego oraz uzyskanie zamiennego pozwolenia na budowę.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	98 700 000,00 brutto PLN 80 243 902,44 netto PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki UE: POIS Budżet Państwa, Budżet Województwa Dolnośląskiego. Wkład własny niepieniężny: nieruchomość gruntowa pod zabudowę

Obszar tematyczny: ochrona zdrowia

Obszar tematyczny: Ochrona zdrowia
Przedsięwzięcie nr 1

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Budowa szpitala onkologicznego w aglomeracji wrocławskiej wraz z filią ośrodka radioterapii zlokalizowaną w Jeleniej Górze**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	„Nowy Szpital Wojewódzki“ sp. z o.o. we Wrocławiu
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Zadanie obejmuje budowę nowego szpitala na obszarze aglomeracji wrocławskiej, z przeznaczeniem na potrzeby szpitali monospecjalistycznych – Dolnośląskiego Centrum Onkologii (DCO) oraz Dolnośląskiego Centrum Chorób Płuc (DCChP), dla których funkcję podmiotu tworzącego pełni Województwo Dolnośląskie, wraz z uruchomieniem filii Ośrodka Radioterapii zlokalizowanej w Jeleniej Górze. Działalność nowego szpitala obejmować będzie udzielanie świadczeń medycznych w zakresach co najmniej nie pomniejszonych w stosunku do realizowanych obecnie przez DCO oraz DCChP, w

	tym w szczególności: a) stacjonarna opieka medyczna; b) ambulatoryjna opieka specjalistyczna; c) diagnostyka laboratoryjna i obrazowa; d) teleradioterapia. Uzasadnieniem dla realizacji zadania są w szczególności dane z zakresu diagnostyki i wczesnego wykrywania zmian nowotworowych, sytuujące Polskę na jednym z ostatnich miejsc w Europie. Województwo dolnośląskie znajduje się na 5 miejscu w Polsce pod względem zgonów z powodu nowotworów złośliwych. Na podstawie obserwacji danych z lat 1985-2010, dla najczęściej stwierdzanych nowotworów można prognozować, że średni roczny wzrost liczby zachorowań na wszystkie nowotwory u obu płci wahać się będzie w przedziale 170 – 230 nowych zachorowań. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowalności na nowotwory w regionie Dolnego Śląska sprawia, iż niezbędnym staje się stworzenie innowacyjnej platformy naukowo – badawczej, której zadaniem byłoby przede wszystkim skoncentrowanie prowadzonej do tej pory, na zlecenie podmiotów zewnętrznych, rozproszonej w wielu ośrodkach działalności badawczej oraz opracowanie i wdrożenie komplementarnego programu działań antynowotworowych, zorientowanych w szczególności na sprostanie lokalnym potrzebom epidemiologicznym. Przewiduje się, że szpital liczyć będzie 620 łóżek, co umożliwi hospitalizację blisko 50 tysiącom pacjentów rocznie, znacząco przekraczając obecny, skumulowany potencjał DCO i DCChP. Za koniecznością budowy nowego szpitala onkologicznego przemawia także fakt, iż zarówno DCO, jak i DCChP nie dysponują odpowiednią infrastrukturą lokalową, umożliwiającą nie tylko stałe podnoszenie standardu udzielanych świadczeń, ale przede wszystkim ograniczającą w sposób zasadniczy możliwość zwiększenia liczby udzielanych świadczeń, na które, z uwagi na uwarunkowania demograficzno – epidemiologiczne, istnieje stale rosnące zapotrzebowanie. Dolnośląskie Centrum Onkologii mieści się w obiektach, które pomimo wielokrotnych remontów i modernizacji osiągnęły maksimum swoich możliwości adaptacyjnych, co oznacza w praktyce całkowite zablokowanie perspektyw dalszego rozwoju placówki w obecnej lokalizacji. W przypadku Dolnośląskiego Centrum Chorób Płuc, na jego infrastrukturę składają się praktycznie w całości obiekty zabytkowe – budynki szpitalne powstały w 1896 roku i obecnie nie odpowiadają standardom współczesnego szpitalnictwa, a ich remonty i modernizacje są działaniami w praktyce przeciwskutecznymi.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2015 - 2018
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	aglomeracja wrocławska, Jelenia Góra
6. Stan prac przygotowawczych	Faza koncepcyjna
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	551 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki Krajowe

Obszar tematyczny: Ochrona zdrowia
Przedsięwzięcie nr 2

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Rozwój infrastruktury szpitalnych oddziałów ratunkowych na terenie województwa dolnośląskiego – budowa i modernizacja obiektów oraz doposażenie w sprzęt i aparaturę medyczną**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Podmioty lecznicze na Dolnym Śląsku, udzielające świadczeń w rodzaju: lecznictwo szpitalne, w zakresie: szpitalne oddziały ratunkowe.
3. Opis przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje działania mające na celu stałe podnoszenie jaskości i dostępności do świadczeń

(zakres) i uzasadnienie jego realizacji	z zakresu medycyny ratunkowej, poprzez budowę nowych i modernizację starych obiektów szpitalnych oddziałów ratunkowych oraz doposażenie ich w sprzęt i aparaturę medyczną. Jednocześnie z uwagi na brak w regionie ośrodka służącego leczeniu malformacji naczyniowych i naczyniaków oraz urazów wielonarządowych u dzieci, przewiduje się jego uruchomienie w zakresie działalności Dolnośląskiego Szpitala Specjalistycznego im. T. Marciniaka – Centrum Medycyny Ratunkowej – finansowaniu podlegać będzie adaptacja pomieszczeń oraz zakup sprzętu i aparatury medycznej. Postęp diagnostyczno-terapeutyczny stwarza duże szanse na przeżycie pacjenta nawet w przypadku bardzo ciężkich schorzeń i urazów wymagających leczenia chirurgicznego, w tym onkologicznych, które u dzieci mają dużą dynamikę. Nawet niewielkie opóźnienie na wstępnym etapie może zasadniczo zmniejszyć szanse dziecka na wyzdrowienie. W obecnym systemie brak jest dobrych procedur i standardów postępowania z dziećmi. Multidyscyplinarny zespół i dobrze wyposażony Oddział Urazów Dziecięcych może stać się miejscem modelowych prób poprawy działania systemu z korzyścią dla chorych dzieci. Projekt zakłada współpracę z pozostałymi oddziałami Szpitala oraz koordynację i pomoc mniejszym ośrodkom z regionu. Skrócony opis przedsięwzięcia: 1. Racjonalizacja leczenia chirurgicznego dzieci tak aby pacjent trafiał do ośrodka ostatecznego leczenia po wstępnej ocenie stanu na miejscu zdarzenia. Parametry życiowe i wyniki badań w tym obrazowych byłyby transmitowane siecią do konsultanta, który decydowałby o miejscu i sposobie leczenia chorego dziecka. W tym czasie poinformowany ośrodek powinien przygotować się na przyjęcie i leczenie pacjenta. 2. Stworzenie warunków do rozwoju szkolenia symulacyjnego, które staje się obecnie jednym z najbardziej perspektywicznych sposobów kształcenia studentów i lekarzy w toku ich specjalizacji, a także doskonalenia i rozszerzania umiejętności specjalistów a nawet opracowywania nowych technik przez lekarzy na poziomie eksperckim. Metoda wykorzystuje coraz bardziej zaawansowane fantomy i wirtualne systemy symulacyjne. Dzieje się to zatem bez stwarzania ryzyka dla pacjenta i tzw. uczenia się na nim, bez prowadzenia badania klinicznego i bez popełniania brzemiennych w skutkach błędów. Oddział specjalizowałby się w chirurgii małoinwazyjnej i endoskopowej, służył lekarzom do nauki i doskonalenia nowych metod, umożliwiałby organizowanie szkoleń i autorskie opracowywanie technik chirurgicznych. Na fantomach prowadzona będzie nauka zespoleń kostnych, naczyniowych i nerwowych. 3. Utworzenie pracowni laseroterapii patologii naczyniowych u dzieci. Naczyniaki występują u 5-15% urodzonych dzieci; 80% z nich ustępuje samoistnie po trwającym do 9 m-cy okresie wzrostu. Zanikanie trwa jednak do ok 4-6rż. i nie zawsze jest pełne. Nie leczone mogą one spowodować nieodwracalne uszkodzenia. Wśród metod chirurgicznych ogromne znaczenie maja terapie laserowe, które są obecnie jedynym skutecznym sposobem leczenia malformacji naczyniowych np. typu plam ognistych itp. (uwaga: malformacje w odróżnieniu od naczyniaków – nigdy nie zanikają). W tym aspekcie beneficjentami mogliby być też dorośli. Jednocześnie wobec znaczących potrzeb identyfikowanyach w obszarze lądowisk przyszpitalnych przewiduje się wsparcie na potrzeby realizacji zadania dostosowania szpitalnego oddziału ratunkowego przy Wojewódzkim Centrum Szpitalnym Kotliny Jeleniogórskiej do obowiązujących przepisów prawa, wraz z modernizacją lądowiska dla śmigłowców. Zadanie obejmuje prace remontowo – budowlano – modernizacyjne Szpitalnego Oddziału Ratunkowego, które zapewnią prawidłowe udzielanie świadczeń leczniczych polegających na wstępnej diagnostyce oraz podjęciu terapii zakresie niezbędnym dla stabilizacji funkcji życiowych pacjentów znajdujących się w stanie nagłego zagrożenia życia. Ponadto w ramach zadania przewidziana jest modernizacja lądowiska dla śmigłowców. Szpital dysponuje obecnie jedynie miejscem przystosowanym do startów i lądowań śmigłowców Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, jednakże nie jest ono zgodne z obowiązującymi wymogami prawa.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014 - 2020
5. Miejsce realizacji	Region Dolnego Śląska

przedsięwzięcia	
6. Stan prac przygotowawczych	Faza koncepcyjna
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	100 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	środki UE (PO IŚ) Środki własne podmiotów uczestniczących.

Obszar tematyczny: Ochrona zdrowia
Przedsięwzięcie nr 3

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Dolnośląski Centrum Medycyny Innowacyjnej**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	1. Partnerstwo podmiotów leczniczych z liderem – Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym we Wrocławiu**,** jednostki badawczo – naukowe, szkoły i uczelnie wyższe, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy. Realizacja wspólnego, interdyscyplinarnego, badawczego projektu zdrowotnego w celu sieciowania i konsolidacji podmiotów. 2. Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu w partnerstwie z podmiotami leczniczymi.
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	**1. Dolnośląski Ośrodek Medycyny Innowacyjnej:** Uruchomienie interdyscyplinarnego ośrodka dla prowadzenia nowoczesnej diagnostyki i leczenia w zakresie kardiologii, onkologii, neurologii, kardio i neuroonkologii, cukrzycy, otyłości a także chorób związanych z wiekiem (m.in. reumatologia, geriatria, diabetologia). Projekt ma na celu stymulowanie wzrostu innowacyjności i konkurencyjności w takich obszarach, m.in. jak: biotechnologia i inżynieria biomedyczna. Uzasadnienie realizacji: choroby cywilizacyjne obejmujące w szczególności choroby układu krążenia, onkologiczne, układu nerwowego są główną przyczyną zachorowań i zgonów na Dolnym Śląsku. Są w perspektywie najbliższych lat największym zagrożeniem dla populacji mieszkańców Dolnego Śląska, a ich przyczyny tkwią przede wszystkim w narażeniu środowiskowym oraz niekorzystnych zmianach stylu życia. Rozwój wiedzy skutkuje powstaniem możliwości szybkiego poznania zarówno przyczyn chorób cywilizacyjnych, jak i wcześniejszego ich wykrywania i tym samym skuteczniejszego leczenia. **2. Dolnośląskie Centrum Innowacyjnej Medycyny Sercowo-Naczyniowej** Schorzenia sercowo-naczyniowe są najczęstszą przyczyną zwiększonej śmiertelności osób w wieku podeszłym i są główną przyczyną przedwczesnej umieralności osób dorosłych. Powoduje to wyłączenie znacznej części populacji z aktywności zawodowej i społecznej. W Polsce w 2035 osoby powyżej 65 rż. stanowić będą ponad 30% populacji, co będzie miało poważne konsekwencje w wymiarach zdrowia publicznego, ekonomicznym i społecznym. Z procesem starzenia się związane jest częste występowanie chorób przewlekłych, w tym sercowo-naczyniowych (m.in. zawału serca, niewydolności serca, udaru mózgu). Projekt obejmuje zbudowanie centrum, w którym będą tworzone i udoskonalane nowe technologie innowacyjne z zakresu medycyny sercowo-naczyniowej i przeciw-starzeniowej, a następnie powszechne wdrażanie do praktyki klinicznej. Centrum pozwoli na zintegrowane gromadzenie informacji o stania zdrowia Dolnoślązaków i jego wieloletnie monitorowanie. Centrum będzie pełniło funkcję inkubatora pomysłów w zakresie strategii zwalniających proces starzenia się i zapobiegających schorzeniom sercowo-naczyniowym. Powstaną unikatowe laboratoria realizujące kliniczne projekty aplikacyjne, a zdobyta wiedza będzie zastosowana do konstruowania narzędzi diagnostycznych i form terapii (np. urządzeń mechanicznych wspomagających krążenie w zawale serca, terapii regeneracyjnych). Centrum będzie współpracować z oddziałami klinicznymi szpitali wrocławskich i dolnośląskich, które będą wdrażać opracowane technologie. Będzie realizowana idea translacji w 2 wymiarach: między różnymi dziedzinami medycyny (kardiologią, endokrynologią, gerontologią i innymi) i między

	naukami podstawowymi i klinicznymi. W centrum powstanie zautomatyzowany bank materiału biologicznego zintegrowany z bazą danych klinicznych, demograficznych i telesystemem przekazywania informacji, co będzie niezbędne do realizacji programów epidemiologicznych i prewencyjnych w województwie. Powstanie infrastruktura edukacji bezpośredniej i teleedukacji, kształcąca pracowników placówek medycznych Dolnego Śląska w zakresie nowych technologii.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	1. 2014 – 2020 2. 2014 - 2019
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Województwo dolnośląskie
6. Stan prac przygotowawczych	Faza koncepcyjna
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	1. 300 000 000 PLN 2. 60 000 000 PLN **SUMA: 360 000 000 PLN**
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki UE (PO IŚ, PO IR), inne środki zagraniczne, środki własne podmiotów uczestniczących

Obszar tematyczny: Ochrona zdrowia
Przedsięwzięcie nr 4

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Dolnośląskie Centrum Rehabilitacji Innowacyjnej – Wiodący Ośrodek Medycyny Środowiskowej I Regeneracyjnej**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Partnerstwo podmiotów leczniczych z liderem – Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym we Wrocławiu, jednostki badawczo – naukowe, szkoły i uczelnie wyższe (Akademia Wychowania Fizycznego), jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy.
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Opracowanie i wdrożenie kompleksowego i komplementarnego programu opieki rehabilitacyjnej dla mieszkańców Dolnego Śląska. Uruchomienie sieci placówek udzielających świadczeń medycznych z zakresu rehabilitacji z wiodącym ośrodkiem koordynującym - Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym we Wrocławiu. Wprowadzenie innowacyjnych metod w zakresie rehabilitacji oraz koordynacja procesów i procedur profilaktyki rehabilitacji schorzeń kostno – mięśniowo – stawowych w regionie. Uzasadnienie – stały wzrost liczby osób wymagających opieki rehabilitacyjnej w związku ze wzrostem zachorowalności na choroby cywilizacyjne oraz postępującym starzeniem się społeczeństwa.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014 - 2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Województwo dolnośląskie
6. Stan prac przygotowawczych	Faza koncepcyjna
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	195 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	środki UE (PO IŚ, PO IR) inne środki zagraniczne Środki własne podmiotów uczestniczących

Obszar tematyczny: sport

Obszar tematyczny: sport
Przedsięwzięcie nr 1

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Budowa Ośrodka Narciarstwa Biegowego i Biathlonu w Szklarskiej Porębie – Jakuszycach**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Miasto Szklarska Poręba
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Szklarska Poręba ze względu na swoje położenie oraz specyficzne walory mikroklimatyczne jest uznanym ośrodkiem sportowym dla wielu dyscyplin. Dla sportów zimowych narciarstwa biegowego i biathlonu, ze względu na walory śniegowe, oraz trasy biegowe jest to najlepsze miejsce w Polsce. Jest to jednocześnie jedyne miejsce w Polsce, na którym odbywają się duże imprezy masowe (Bieg Piastów) oraz jedyne miejsce w Polsce, w którym z 65 km przygotowanych tras biegowych, korzystają w celach rekreacyjnych tysiące amatorów biegania. Na dzień dzisiejszy infrastruktura techniczna jest nieprzystosowana do organizowania zawodów rangi światowej oraz zapewnienia normalnego standardu obsługi szerokiej rzeszy narciarzy amatorów. Miasto Szklarska Poręba było dwukrotnie organizatorem Zawodów Pucharu Świata FIS w narciarstwie biegowym (2012, 2014) i jest w kalendarzu Międzynarodowej Federacji Narciarskiej (FIS) do roku 2020. Stowarzyszenie Bieg Piastów corocznie organizuje zawody w ramach Worldlopped, a także w ramach Word Maraton FIS Cup. Zadanie będzie polegało na budowie stadionu narciarskiego i strzelnicy oraz dwóch budynków wielofunkcyjnych na Polanie Jakuszyckiej, oraz ze względu na ograniczenia środowiskowe na Polanie Jakuszyckiej, internatu sportowego z odnową biologiczną dla zawodników i hali sportowej ma terenie Ośrodka Sportowego w Szklarskiej Porębie Górnej. Po rozbudowie infrastruktury obiekt będzie także ośrodkiem sportu niepełnosprawnych w narciarstwie biegowym i biathlonie.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2015-2019
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Szklarska Poręba – Jakuszyce, oraz Szklarska Poręba Górna – Miejski Ośrodek Sportowy *Maraton*
6. Stan prac przygotowawczych	– **12.08.2013r**. – wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nr 2/2013 (znak sprawy IK.6220.5.2013.EB.8) stwierdzająca brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, wydana na podstawie postanowienia z dnia 22.07.2013r. (znak sprawy: WOOŚ.4240.464.2013.AN.3) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz postanowienia z dnia 17.07.2013r. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze (znak sprawy: ZNS-AW-610-22/13). – **22.01.2014r.** - wydana decyzja Nr 1/CP/2014 (znak sprawy: RN.6733.12.2012.PR) o lokalizacji inwestycji celu publicznego, polegającej na „Rozbudowie Ośrodka Narciarstwa Biegowego i Biathlonu w Szklarskiej Porębie – Jakuszycach wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną i komunikacyjną w granicach działek 161, 38/17, 38/18, 38/19, 38/20, 38/21 obręb 0008”. – **31.03.2014r.** – wydana decyzja Ministra Środowiska (znak sprawy: ZS-W-2120-22-2/2014) wyrażająca zgodę na przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla Ośrodka Narciarstwa Biegowego i Biathlonu w Szklarskiej Porębie około 1,1370 ha gruntów leśnych Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych, projektowanych pod tereny sportu i rekreacji. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla Ośrodka Narciarstwa

	Biegowego i Biathlonu w Szklarskiej Porębie wraz z prognozą oddziaływania na środowisko – na etapie wyłożenia do publicznego wglądu zgodnie z art. 17 pkt 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (od 06.06.2014r. do 09.07.2014r.). -
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	70 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	środki krajowe wkład własny (Województwo Dolnośląskie, Miasto Szklarska Poręba)

Obszar tematyczny: sport
Przedsięwzięcie nr 2

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Rozwój strategicznej infrastruktury sportowej we Wrocławiu**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	1. Gmina Wrocław 2. WKS Śląsk Wrocław
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Projekt obejmuje następujące przedsięwzięcia: **1. Przebudowa basenu przy ul. Wejherowskiej we Wrocławiu** Budynek krytej pływalni z zapleczem oraz przebudowaną istniejącą infrastrukturą w celu wbudowania basenu olimpijskiego (baseny zewnętrzne wraz z urządzeniami im towarzyszącymi, niewielkie obiekty budowlane stanowiące obudowę filtrów basenowych, miejsca składowania śmieci, zagospodarowanie terenu (plac zabaw, ciągi piesze, droga pożarowa z placem manewrowym, ogrodzenie terenu z bramą wjazdową, elementy małej architektury) i inna niezbędna infrastrukturę techniczna. Uzasadnienie: Budowa obiektu sportowego oferującego najnowsze rozwiązania techniczne i możliwości uprawiania sportu, znacząco wzbogacającego ten rejon miasta i kraju o atrakcyjną funkcję sportowo-rekreacyjną o znaczeniu ponadregionalnym. Obiekt będzie dawał możliwość stworzenia miejsca kształcenia specjalistów, szkolenia utalentowanej sportowo młodzieży, przygotowań olimpijskich jak również będzie ważnym elementem infrastruktury regionu, służącym do upowszechniania sportu jako istotnego czynnika profilaktyki i dbałości o stan zdrowia społeczeństwa, umożliwiający dostęp do aktywności fizycznej jak najszerszym grupom społeczeństwa, w formach odpowiadających zainteresowaniom i indywidualnym możliwościom każdego uczestnika, jak również wyspecjalizowanych form treningu dla dyscyplin indywidualnych jak również sportów zespołowych , czy pełniący również szeroko rozumianą funkcję rehabilitacyjną. Przedsięwzięcie ma na celu budowę obiektu o szczególnym znaczeniu dla sportu, przenoszącego możliwości poprawy warunków szkoleniowo – treningowych, socjalnych i odnowy biologicznej, poprawie warunków szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo, poprawie warunków bezpieczeństwa rozgrywanych zawodów, zwiększenia dostępności bazy dla sportowców w tym także niepełnosprawnych, zwiększenia możliwości wykorzystania obiektów dla organizacji dużych imprez o charakterze widowiskowym, z których pierwszą będą międzynarodowe Igrzyska Sportów Nieolimpijskich World Games 2017. **2. Wielofunkcyjna hala sportowa dla sportów siłowych i walki** Przedmiotem projektu jest budowa wielofunkcyjnej hali sportowo – widowiskowej. Planowany obiekt będzie przystosowany do organizowania szkolenia w dyscyplinach olimpijskich – sportach walki, sportach siłowych oraz sportach zespołowych (judo, zapasy, podnoszenie ciężarów, siatkówka, koszykówka, piłka nożna halowa, piłka ręczna) Planowana wielofunkcyjna hala – widowiskowo sportowa ma być nowoczesnym obiektem, który umożliwi organizację imprez i zawodów sportowych na najwyższym światowym poziomie, również dla osób niepełnosprawnych. Podniesienie jakości organizacji szkolenia sportowego dzieci i młodzieży oraz zawodników profesjonalnych – przygotowujących się

	do udziału w Igrzyskach Olimpijskich i Igrzyskach Paraolimpijskich. Celem projektu jest pobudzenie aktywności środowiska lokalnego oraz jego zaangażowania na rzecz rozwoju społeczno – gospodarczego Miasta poprzez stworzenie warunków dla amatorskiego i wyczynowego uprawiania sportu na nowoczesnych obiektach sportowych. Poprawa dostępu społeczności, osób niepełnosprawnych, lokalnych zawodników i drużyn do infrastruktury sportowej poprzez podniesienie jakości standardów obiektów sportowych zlokalizowanych w obszarze o wspólnych cechach społeczno-gospodarczych.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	1. 2014-2016 2. 2015-2020
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	1. Istniejący obiekt sportowo-rekreacyjny przy ul. Wejherowska we Wrocławiu 2. Wrocław, ul. Racławicka 62
6. Stan prac przygotowawczych	1. Przeprowadzono i rozstrzygnięto konkurs na prace architektoniczne i ostatecznie określono bryłę obiektu wraz z koncepcją poszczególnych jej elementów, uzyskano decyzję środowiskową (postanowienie o braku konieczności jej pozyskania), uzyskano decyzję o lokalizacji celu publicznego, zakończono prace nad projektem budowlanym, uzgodniono projekt z Polskim Związkiem Pływackim, ukończono prace nad projektem budowlanym i złożono wniosek o wydanie pozwolenia na budowę. 2. Koncepcja budowy wielofunkcyjnej hali sportowej dla sportów siłowych i walki, zlecenie opracowania projektu 2014-2015
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	1. 68 000 000 PLN 2. 60 000 000 PLN **SUMA: 128 000 000 PLN**
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki krajowe, wkład własny

Obszar tematyczny: sport
Przedsięwzięcie nr 3

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Renowacja Stadionu Olimpijskiego we Wrocławiu**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Gmina Wrocław
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Stadion Olimpijski powstał w latach 1924-1925, a budowa została zrealizowana w latach 1926-1928. Na przedmiotowym obiekcie w przeszłości odbyło się wiele imprez światowego formatu. Jednakże obecnie obiekt ten nadaje się do generalnego remontu. Niezwykle istotne z punktu widzenia obecnych norm, jest jego dostosowanie do współczesnych wymogów. Renowacja Stadionu Olimpijskiego musi się zakończyć przed The World Games, które odbędą się we Wrocławiu w 2017 r. Potem stadion ma być przede wszystkim areną zawodów żużlowych oraz innych wydarzeń sportowych, a także koncertów i spotkań masowych. Stadion jest pod opieką konserwatorską, jednak niezbędne jest jego dostosowanie do obecnych wymogów dla tego typu obiektów. Tym samym niezbędne jest przeprowadzenie przede wszystkim następujących prac: • poddanie renowacji elewacja obiektu, • odnowienie stolarki w całym obiekcie, • wybudowanie nowej instalacji wodno-kanalizacyjna, • dokonanie wymiany ławek na krzesełka (około tysiąca ma mieć podwyższony standard; przewidziano również miejsca dla osób niepełnosprawnych, poruszających się na wózkach), • przebudowanie płyty stadionu (żywą trawę ma zastąpić sztuczna i podgrzewana

	nawierzchnia), • przebudowanie toru żużlowego, • poszerzenia zjazdu do strefy boksów technicznych, • zamontowanie nowego oświetlenia, • poddanie remontowi pomieszczeń, • wykonanie częściowego zadaszenia nad trybunami, • remont istniejącego zadaszenia, • zbudowanie pomieszczeń dla komentatorów, mediów i służb niezbędnych i wymaganych podczas funkcjonowania obiektu i imprez masowych, • wyremontowanie najbliższej okolicy stadionu, w tym chodników i dróg dojazdowych.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2013-2016
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Obszar Miasta Wrocław
6. Stan prac przygotowawczych	13 maja 2014 r. zostało ogłoszone kolejne postępowanie na renowację Stadionu Olimpijskiego (w pierwszym przetargu oferty znacznie przekroczyły szacunkową wartość zamówienia).
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	130 000 000 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki krajowe Wkład własny
9. Komplementarne przedsięwzięcia priorytetowe	„Rozbudowa infrastruktury dla integracji komunikacji miejskiej i regionalnej we Wrocławiu – Obszar Hala Stulecia” „Rozwój kompleksu Hali Stulecia poprzez realizację dwóch projektów wpisanych do mandatu negocjacyjnego, a mianowicie Przebudowa wnętrza Hali Stulecia – Etap II oraz Rewitalizacja terenów przyległych w kompleksie Hali Stulecia” – oba projekty planowane do współfinansowania z POIiŚ 2014-2020 .

Obszar tematyczny: sport
Przedsięwzięcie nr 4

1. Tytuł przedsięwzięcia	**Modernizacja Stadionu Sportowego na Nowym Mieście w Wałbrzychu w celu utworzenia Regionalnego Centrum Lekkoatletycznego**
2. Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Gmina Wałbrzych – jednostka samorządu terytorialnego pl. Magistracki 1, 58-300 Wałbrzych
3. Opis przedsięwzięcia (zakres) i uzasadnienie jego realizacji	Przedmiotem projektu jest modernizacja lekkoatletycznego Stadionu Sportowego wchodzącego w skład dawnego Miejskiego Kompleksu Sportowego zlokalizowanego na Nowym Mieście w Wałbrzychu. Głównym celem projektu jest przywrócenie sportowego charakteru miejsca poprzez rewitalizację stadionu – jako wiodącej części kompleksu sportowego - i dzięki temu wykreowanie nowoczesnej przestrzeni przystosowanej do rekreacji i odpoczynku aktywnego zarówno w wymiarze amatorskim, jak i profesjonalnym. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez przeprowadzenie gruntownej modernizacji obiektu wraz z zapleczem sportowym oraz budowę nowych obiektów uzupełniających, spełniających współczesne wymogi techniczno-użytkowe stawiane nowoczesnym obiektom sportowym. Projektowany stadion ma w przyszłości pełnić rolę Regionalnego Centrum Lekkoatletycznego i służyć głównie szkoleniu lekkoatletów i organizowaniu zawodów lekkoatletycznych. W ramach zadania przewiduje się modernizację i przebudowę stadionu lekkoatletycznego z przystosowaniem go do wymogów II kat. (wg wytycznych PZLA i IAAF) oraz dla wymagań licencyjnych PZPN w zakresie infrastruktury piłkarskiej dla obiektów min. 2 ligi wraz z budową (przebudową): budynku obsługi stadionu, budynku zaplecza, trybun na łączną liczbę ok. 3000 miejsc siedzących, zadaszeniem trybun, oświetleniem, monitoringiem, ciągami pieszo – jezdnymi, ogrodzeniem, małą architekturą i infrastrukturą techniczną,

	boiskami wielofunkcyjnymi z widownią i budynkiem zaplecza szatniowo - sanitarnego, terenami rozgrzewkowymi jak dla stadionów II kat., miejsc parkingowych przy terenach rozgrzewkowych, wydzieleniem miejsc parkingowych wzdłuż ul. Żwirki i Wigury i na pl. Skarżyńskiego, miejsc parkingowych przy budynku zaplecza i drodze dojazdowej do budynku zaplecza od ul. Olimpijskiej. Zaplanowano do wykonania: - bieżnię okrężną 8-9 torową o obwodzie 400 m z infrastrukturą przynależną tj. rów z wodą do biegu z przeszkodami/ przeszkoda stała z regulowaną wysokością, 2 skocznie do skoku wzwyż, 2 skocznie do skoku w dal i trójskoku, 2 skocznie do skoku o tyczce ze skrzynią i zeskokiem, 2 rzutnie do rzutu oszczepem w sektorze trawiastym, rzutnia do rzutu dyskiem i młotem – sektor na trawiastą płytę boiska, 2 rzutnie do rzutu kulą z sektorem na płytę boiska, - Bieżnie treningowe (100 m na prostej i 100 na łuku), - Boisko treningowe zapewniające spełnianie kryteriów stadionu II klasy IAAF i możliwość organizacji lekkoatletycznych zawodów rangi światowej i europejskiej, - Boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią z ogrodzeniem (siatkówka, koszykówka, piłka ręczna, tenis, badminton) na terenie istniejącego boiska asfaltowego – trybuny na ok. 200-300 miejsc, oświetlenie. Stadion będzie posiadał również funkcję boiska piłkarskiego o nawierzchni naturalnej i wymiarach min. 100 x 64 m. W ramach zadania przewiduje się rewitalizację zieleni wysokiej i niskiej, obejmującą wycinkę drzew i krzewów kolidujących z planowaną inwestycją, przycinki pielęgnacyjne jak również nowe nasadzenia drzew i krzewów. Zadanie obejmie również budowę, przebudowę lub modernizację sieci i przyłączy zewnętrznych wg warunków technicznych przyłączenia. Częścią składową projektu jest również zakup niezbędnego wyposażenia obiektu sportowego (urządzenia sportowe) oraz zaplecza. **Modernizacja obiektu zapewni:** - przystosowanie obiektu do obowiązujących przepisów BHP, - przystosowanie obiektu do obowiązujących przepisów p.poż, - pełne przystosowanie do użytkowania przez osoby niepełnosprawne, - przystosowanie obiektu do obowiązujących przepisów sanitarno-higienicznych - poprawę stanu technicznego, - rozszerzenie zakresu użytkowego obiektu o dodatkowe funkcje i pomieszczenia.
4. Przewidywany okres realizacji przedsięwzięcia	2014 - 2017
5. Miejsce realizacji przedsięwzięcia	Tereny sportowe, w skład których wchodzi lekkoatletyczny Stadion Sportowy, zlokalizowane są w Wałbrzychu, na północny – wschód od ścisłego centrum miasta, w odległości ok.1 km w linii prostej od rynku miejskiego. Od strony południowo-zachodniej teren graniczy z Parkiem Miejskim im. Jana III Sobieskiego, który stanowi naturalną strefę ochronną przed negatywnym oddziaływaniem klimatu miejskiego. Od wschodu teren graniczy z dzielnicą mieszkaniową Stary Zdrój, niegdyś będącą ośrodkiem sanatoryjnym. Teren obiektu znajduje się w granicach administracyjnych dzielnicy Nowe Miasto, w obrębie ulic: F. Żwirki i S. Wigury, F. Chopina, Olimpijskiej. Obszar istniejących terenów sportowych zajmuje powierzchnię około 8,5 ha. Obręb ewidencyjny nr 21 Nowe Miasto, działki numer 34, 291, 292/1, 299, 300/2, 300/3, 300/4, 300/5, 306/1, 302, 309, 320.
6. Stan prac przygotowawczych	Inwestycja posiada opracowaną pełną dokumentację budowlaną pod tytułem: „Stadion Sportowy Nowe Miasto”. Obecnie w toku jest procedura pozyskiwania pozwolenia na budowę, przewidywany termin wydania pozwolenia na budowę – sierpień 2014.
7. Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (w PLN)	44 000 000,00 PLN
8. Proponowane źródła finansowania (w podziale na środki UE i wkład własny)	Środki krajowe wkład własny beneficjenta, zabezpieczony w budżecie miasta Wałbrzycha

XII. Obszar tematyczny: środki na realizację projektów z EFS w ramach RPO WD

Nazwa priorytetu inwestycyjnego	Indykatywna alokacja (EUR)	Kwota współfinansowania krajowego publicznego (EUR)	Źródło współfinansowania krajowego (dysponent środków), klasyfikacja części budżetowych	% dofinansowania
Rynek pracy (EFS)				
Zapewnianie dostępu do zatrudnienia (PI 8.5)	16 442 809	2 466 421	Minister Infrastruktury i Rozwoju/cz.b. 34 Rozwój regionalny	BP=15%
Zapewnianie dostępu do zatrudnienia (PI 8.5) – PUP 80%	65 771 235	9 865 685	Minister Pracy i Polityki Społecznej/cz.b. 31 Praca	FP=15%
Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy (PI 8.7)	109 002 389	16 350 358	Minister Infrastruktury i Rozwoju/cz.b. 34 Rozwój regionalny	BP=15%
Godzenie życia zawodowego i prywatnego (PI 8.8)	23 947 787	1 796 084	Minister Infrastruktury i Rozwoju/cz.b. 34 Rozwój regionalny	BP=7,5%
Adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian (PI 8.9)	23 947 787	1 796 084	Minister Infrastruktury i Rozwoju/cz.b. 34 Rozwój regionalny	BP=7,5%
Aktywne i zdrowe starzenie się (PI 8.10)	23 947 787	3 592 168	Minister Infrastruktury i Rozwoju/cz.b. 34 Rozwój regionalny	BP=15%
RAZEM:	**263 059 794**	**35 866 800**		
Włączenie społeczne (EFS)				
Aktywna integracja (PI 9.4)	98 926 219	14 838 933	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju/cz.b. 34 Rozwój regionalny/ Minister Pracy i Polityki Społecznej/cz.b. 44 Zabezpieczenie społeczne i cz.b. 31 Praca	BP+PFRON+FP=15%
Dostęp do wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług społecznych (PI 9.7)	45 000 000	3 375 000	Minister Infrastruktury i Rozwoju/cz.b. 34 Rozwój regionalny	BP=7,5%
Wspieranie gospodarki społecznej (PI 9.8)	10 000 000	1 500 000	Minister Infrastruktury i Rozwoju/cz.b. 34 Rozwój regionalny	BP=15%
RAZEM:	**153 926 219**	**19 713 933**		
Edukacja (EFS)				
Zapewnienie równego dostępu do edukacji przedszkolnej, podstawowej i gimnazjalnej (PI 10.1)	59 413 186	2 970 659	Minister Infrastruktury i Rozwoju/cz.b. 34 Rozwój regionalny	BP=5%
Zapewnienie równego dostępu do kształcenia ponadgimnazjalnego (PI 10.1)	27 009 200	2 700 920	Minister Infrastruktury i Rozwoju/cz.b. 34 Rozwój regionalny	BP=10%
Poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie (PI 10.3)	18 000 000	1 800 000	Minister Infrastruktury i Rozwoju/cz.b. 34 Rozwój regionalny	BP=10%
Dostosowanie systemów	27 000 000	1 350 000	Minister Infrastruktury i	BP=5%

kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy (PI 10.4)			Rozwoju/cz.b. 34 Rozwój regionalny	
RAZEM:	**131 422 386**	**8 821 579**		
SUMA CAŁKOWITA (EUR)		**64 402 312**		